



T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KONYA SELÇUKLU BELEDİYESİ

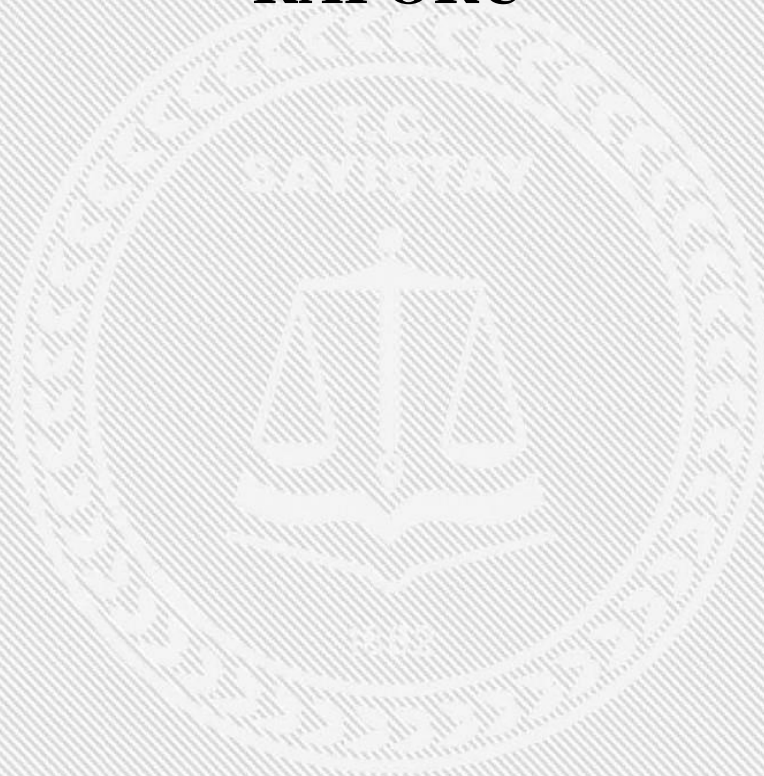
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

KONYA SELÇUKLU BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
KONYA SELÇUKLU BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	51

KONYA SELÇUKLU BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU



İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	9
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	15
9.	EKLER.....	47

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar	3
Tablo 2: Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar	3
Tablo 3: 2018 Yılı Ödenekler Tablosu.....	4
Tablo 4: Belediyenin Tahsis Aldığı Taşınmazlar.....	10
Tablo 5: Belediyenin Diğer Kurumlara Tahsis Ettiği Taşınmazlar.....	13

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Bazı Demirbaşların Doğrudan Giderleştirilmesi
2. Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi
3. Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi
2. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi
3. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'na Aykırı Olarak Fidan Alımı Yapılması
4. Bazı Gıda Maddesi Alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Uyulmaması
5. Belediye ve Bazı Vakıflar Arasında Yapılan Ortak Hizmet Projelerinin Tek Taraflı Yükümlülükler İçermesi
6. Güvenli Bir Bilişim Sistemi Altyapısının Bulunmaması
7. İdari Şartname Hükümlerinin İhale Komisyonunca Uygulanmaması
8. İhale Konusu İle İhale Dökümanı ve Sözleşme Hükümleri Arasında Uyumsuzluk Olması
9. Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmadan Özel Hakka Sahip Olmayan Kişiden Doğrudan Temin Suretiyle Mal Alımı Yapılması
10. Sosyal Denge Sözleşmesinde Belediye Meclisi'nce Belediye Başkanı'na Verilen Yetkinin Süresinin Belirtilmemesi
11. Yevmiye Sisteminin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Hükümlerine Aykırı Olması
12. İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması
13. Sözleşme Devrinde Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Kurumun temel mevzuatı, 5393 sayılı Belediye Kanunu'dur. Bu kanunda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar ve ayrıntıları düzenlenmektedir.

Belediyenin görev ve sorumluluklarının yer aldığı 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi, belediyenin faaliyette bulunduğu alanların çerçevesini çizmektedir. Buna göre belediyenin faaliyet alanları aşağıdaki gibidir;

“Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

b) (...) (1) Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihi dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerekliğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.”

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi öncesinde İçişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, hizmet birimi olarak Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adıyla ve vesayete ilişkin yetkileri İçişleri Bakanlığı'nda bırakılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesine alınmıştır. Mahalli idarelere yönelik olarak görevden uzaklaştırma, soruşturma izni verilmesi, teftiş, denetim, inceleme, ön inceleme gibi hususlar ile onay ve izin

gibi idari vesayetten kaynaklanan ve idari vesayetin doğal sonucu olan tüm yetkilerin, bundan böyle de İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılacağı, bunlar dışında kalan ve 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde belirtilen ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na görev olarak verilen “*Mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemek*” fonksiyonu dışında bir fonksiyonu yerine getirmesi ve yetkiyi kullanması söz konusu olamayacaktır. Yani belediyelere ilişkin teknik konularda yetkili makam Çevre ve Şehircilik Bakanlığı iken, vesayet yetkisinin kullanımında İçişleri Bakanlığı'nın görev ve yetkileri devam etmektedir.

1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Yerel Yönetim Politikaları Kurulu kurulmuştur. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin içinde kurulan 9 kuruldan birisidir. Anılan kurulun görev ve yetkileri şöyle belirlenmiştir:

- Kentleşme ve yerel yönetim alanında politika ve strateji önerileri geliştirmek,
- Türkiye'nin toplumsal, ekonomik ve siyasal gerçekliklerine uygun olarak yerel yönetim politikalarına ilişkin strateji önerileri sunmak,
- Göç ve iskan konularında politika önerileri geliştirmek,
- Çevre, orman, su ve benzeri alanlarda koruyucu ve geliştirici politika önerileri geliştirmek,
- Türkiye'nin kültürel mirasından beslenerek kentleşme politika önerileri geliştirmek,
- Akıllı şehircilikle ilgili araştırmalar yaparak strateji önerilerinde bulunmak,
- Boğaziçi imar uygulama programları gereği kamu yatırımlarının planlanmasına ilişkin çalışmalar yapmak,
- Etkin bir çevre yönetiminin sağlanması için politika ve strateji önerileri geliştirmek.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na uygun olarak Selçuklu Belediyesi'nin organları Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı'ndan oluşmaktadır.

Selçuklu Belediyesi'nin 2018 Aralık ayı itibariyle 237'si memur, 63'ü işçi, 72'si

sözleşmeli personel ve 1681'i şirket personeli olma üzere toplam 1905 personeli bulunmaktadır.

1.2.1. Belediyenin Ortak Olduğu Şirketler

Selçuklu Belediyesi'nin Selçuklu Kent Hizmetleri Anonim Şirketi adında sermayesinin %100'ü kendisine ait aktif bir şirketi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Kurumun 2018 Yılı Gelir ve Gider Bütçesi, gelir ve gider dağılımı ve 2018 Bütçe Ödenekleri Tablosu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	GİDER TÜRÜ	2018 BÜTÇE (TL)	2018 GERÇEKLEŞEN (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
830	01	Personel Giderleri	39.426.178,00	32.793.403,99	83
830	02	S.G.K Dev. Prim. Giderleri	6.376.088,00	5.029.252,52	79
830	03	Mal ve hizmet Alım Giderleri	190.042.121,61	178.984.765,00	94
830	04	Faiz Giderleri	2.413.000,00	2.403.218,27	99,6
830	05	Cari transferler	24.372.241,80	22.279.592,57	91
830	06	Sermaye Giderleri	253.106.395,59	232.209.512,81	92
830	07	Sermaye Transferleri	1.543.975,00	1.543.975,00	100
830	08	Borç Verme	7.600.000,00	7.500.659,92	99
900	09	Yedek Ödenek	120.000,00	0,00	0
TOPLAM			525.000.000,00	482.744.380,08	92

Tablo 2: Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	GELİR TÜRÜ (TL)	2018 BÜTÇE (TL)	2018 GERÇEKLEŞEN (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI(%)
800	01	Vergi Gelirleri	172.566.556,00	115.149.065,54	67
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.603.040,00	12.937.678,11	112
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar	5.169.584,00	4.287.827,65	83
800	05	Diğer Gelirler	216.335.820,00	176.971.196,95	82
800	06	Sermaye Gelirleri	121.983.000,00	162.635.466,03	133

	Red ve İadeler (-)	-2.658.000,00	-2.711.040,52	102
TOPLAM		525.000.000,00	469.270.193,76	89

Tablo 3: 2018 Yılı Ödenekler Tablosu

Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Ek Ödenek (TL)	Net Bütçe Ödeneği Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenek (TL)
525.000.000,00	0,00	0,00	525.000.000,00	482.744.380,08	42.255.619,92	0,00

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Selçuklu Belediyesi, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde çıkarılan ve 27.05.2016 tarih 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Ayrıca günlük muhasebe kayıtlarının, Kurumun kendi ihtiyaçları çerçevesinde oluşturulan ve özel bir firmaya ait paket muhasebe programı ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,

- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040-3. mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın “İç Kontrol Standartları” başlıklı 5'nci maddesinde; “İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.” hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Hazine ve Maliye Bakanlığı, kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlamıştır.

Yapılan inceleme ve mülakatlar sonucunda iç kontrole sisteminin kurulmasına ilişkin olarak yapılan çalışmalar şunlardır:

1) 26/02/2015 Tarih ve 82520259-612.01.02-6101 sayılı Başkanlık oluru ile Tüm birimlerin katılımı sağlanarak İç Kontrol Eylem Planı hazırlanıp yürürlüğe girmiş ve İdarenin internet sayfasında yayınlanmıştır.

2) İdare misyonu ile birimlerin ve personelin görev tanımları yazılı olarak belirlenmiş ve personele duyurulmuştur.

3) Kurumun organizasyon şeması, başkan yardımcılıklarının, müdürlüklerin ve altındaki iş unvanlarının organizasyon şemaları oluşturulmuştur.

4) Gelen ve giden her türlü evrak dahil iş ve işlemlerinin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı kapsamlı bir sistem geliştirilmiştir.

5) Kurumda idare faaliyet raporlarına üst yönetici tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından imzalanan " Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı" birim faaliyet raporlarına ise harcama yetkilisi tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" eklenmiştir.

6) Kurum içinde birimler ve personel arasında iletişimi sağlayacak intranet, internet, ilan panoları, üst yönetici bilgilendirmeleri, e-posta grupları, forum, seminer ve benzeri çalışmalar yapılmıştır.

7) Birim faaliyet raporları düzenlenmiş ve güvence beyanları verilmiştir.

8) Kurum personelinin hata, usulsüzlük ve yolsuzlukları bildirebileceği mekanizmalar kurulmuştur.

İdare iç kontrol sisteminin kurulmasına ilişkin eksiklikler ise şöyledir:

1) İç kontrol standartlarının gerçekleştirilmesi için herhangi bir çalışma yapılmamış ve doğal olarak şu ana kadar herhangi bir standart gerçekleştirilmemiştir.

2) İç Kontrol Sistemi ve Risk Yönetiminin değerlendirilmesi için kurumda değerlendirme formları ve raporları düzenlenmemiştir. (Kamu İç Kontrol Rehberi EK 1. Örnek İç Kontrol Sistemi Soru Formu EK 2. İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu EK 4: Konsolide Risk Raporu)

3) Personelin yeterliliği ve görevleri arasındaki uyumun sağlanması konusunda ve personelin performansının değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik planlı bir çalışma yapılmamaktadır.

4) Hassas görevlere ilişkin prosedürler hazırlanmamıştır.

5) Sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlanmamış ve dolayısıyla gerekli önlemler alınmamıştır.

6) Hedeflere ulaşmayı amaçlayan ve riskleri karşılamaya uygun kontrol strateji ve yöntemleri belirlenmemiştir.

7) Faaliyetlerin sürekliliğini sağlamaya yönelik gerekli önlemlerin alınmamış, bu minvalde görevinden ayrılan personel için, iş veya işlemlerinin durumunu ve gerekli belgeleri içeren raporlar hazırlanmamıştır.

8) Her ne kadar Kurum personelinin hata, usulsüzlük ve yolsuzlukları bildirebileceği mekanizmalar oluşturulmuş olsa da hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim yöntemleri detaylı ve yazılı olarak belirlenmemiştir.İç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirmesine yönelik çalışmalar yapılmamaktadır ve dolayısıyla üst yöneticiye bu konuda herhangi bir rapor sunulmamıştır.İdarenin 3 iç denetçi kadrosunun bulunduğu ve bunlardan yalnız 1'inin doludur.

İdarenin iç kontrol sistemine ilişkin yürüttüğü faaliyetler ve ulaştığı sonuçlar değerlendirildiğinde, İdare tarafından iç kontrol sisteminin kurulmasına ilişkin başlangıç seviyesinde çalışmaların yapıldığı, hiçbir standardın gerçekleştirilmediği, tüm birimlerin iç kontrol ile ilgili olarak bilgilendirildiği; fakat birimlerce iç kontrol sistemine uyum ve sahiplenmenin yeterli düzeyde gerçekleşmediği görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Konya Selçuklu Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesaplar hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Bazı Demirbaşların Doğrudan Giderleştirilmesi

İdare tarafından 2018 yılı içerisinde alımı gerçekleştirilen bazı demirbaş malzemelerinin aktif hesaplara alınmaksızın doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 255-Demirbaşlar Hesabı’nın niteliğinin anlatıldığı 198’inci maddesinde 255 numaralı hesabın, kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi uzun süre kullanılabilen varlıkların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Yine hesabın işleyişinin anlatıldığı 199’uncu maddede bütçeye gider kaydıyla edinilen demirbaş tutarlarının 255 numaralı hesaba borç kaydedileceği açıklanmıştır. Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılacak olan demirbaşların tutarlarının 255-Demirbaşlar Hesabı’na kaydedilmesi gerekmektedir.

İdarenin muhasebe evrakları üzerinde gerçekleştirilen denetimde 13576 numaralı 227.269,80 TL tutarındaki ödeme emri belgesi ile belediyeye ait çocuk kütüphanesine alınan demirbaş niteliğine haiz duran varlıkların 255-Demirbaşlar Hesabı ile ilişkilendirilmeden 630-Giderler Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir. Söz konusu demirbaşlara ilişkin tutarların öncelikle ilgili hesaba alınarak bilançoda gözükmemesinin sağlanması ve yıl sonunda tamamı için amortisman ayrılarak giderleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizin Muhasebe İşlemleri kayıtlarında 255 hesabı çalıştırılmaktadır. Ancak; Bulguda ifade edilen Ödeme Emri Belgesi ile alınan demirbaşlar 255 Demirbaş Hesabına kayıt yapılmayarak sehven giderleştirilmiştir. Giderleştirilen demirbaşlar 17.05.2019 tarih ve 4638 yevmiye numarası ile 255 Demirbaş hesabına kaydedilmiştir. Bundan sonrada 255 Demirbaş Hesabının çalıştırılması ile ilgili gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında ilgili tutarın 255-Demirbaş Hesabı'na kayıt yapılmayarak sehven giderleştirildiğini ve düzeltme kaydının yapılmış olduğunu belirtmiş olup, bulgu konusu husus takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

Selçuklu Belediyesi'ne tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarında takip edilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 252-Binalar Hesabı 192'nci ve 193'üncü maddelerde açıklanmıştır. "*Hesabın Niteliği*" başlıklı 192'nci maddesinde aynen:

"Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır." denilmiştir.

"Hesabın İşleyişi" başlıklı 193'üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrası:

"(7) Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir." şeklindedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, aşağıdaki listede gösterilen İdareye tahsis edilen 17 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarına alınarak takip edilmediği görülmüştür.

Tablo 4: Belediyenin Tahsis Aldığı Taşınmazlar

Sıra No	Ada/Parsel	m2	Taşınmaz Maliki	Tescil Tarihi Süresi
1	20426 / 13	4542,00	Hazine	24.07.2015 20 yıl
2	29545 / 2	1317,56	Hazine	3.02.2014
3	20940 / 3	2864,00	Hazine	28.12.2007 2 yıl
4	29168 / 1	10065,00	Hazine	5.07.2008

5	28887 / 93	48190,83	Büyükşehir Belediyesi	17/06/2016 3 yıl
6	28887 / 94	63209,68	Büyükşehir Belediyesi	17.06.2016 5 yıl
7	17945 / 5	2462,07	Hazine	28/02/2017 4 yıl
8	1483 parsel	1142,08	Hazine	28.03.2014 Süresiz
9	640 parsel	84,00	Hazine	05.04.2016 Süresiz
10	116 / 11	4791,9	Hazine	05.04.2016 Süresiz
11	42356 / 2	21498,39	Hazine	11.10.2013 Süresiz
12	29545 / 2	1317,56	Hazine	05.02.2014 Süresiz
13	29545 / 3	2737,87	Hazine	01.09.2014 Süresiz
14	29545 / 4	1708,72	Hazine	01.09.2014 Süresiz
15	8972 ve 8973	3007,51	Hazine	13.09.2017 2 yıl
16	29546/1 parsel Mücaviri Tescil Harici	7491,33	Orman ve Su İşleri	31/05/2017 49 yıl
17	42313/2	12431,29	Hazine	11/04/2018 2 yıl

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen Belediyeye tahsisi yapılan Taşınmazlar 16.05.2019 tarih 4599 Yevmiye numarası ile Muhasebe kayıtları yapılmıştır.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında belediyeye tahsisi yapılan taşınmazların 2019 yılı içinde muhasebe kayıtlarının yapıldığını belirtmekle birlikte, 2018 yılı mali tablolarındaki hata geçerliliğini korumaktadır.

BULGU 3: Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Selçuklu Belediyesi'nin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis ettiği taşınmazların muhasebe kayıtlarında takip edilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 252-Binalar Hesabı 192'nci ve 193'üncü maddelerde açıklanmıştır. “*Hesabın Niteliği*” başlıklı 192'nci maddesinde aynen:

“*Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*” denilmiştir.

“*Hesabın İşleyişi*” başlıklı 193'üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrası:

“(7) *Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.*” şeklindedir.

Yine Yönetmelikte 250 Arazi ve Arsalar Hesabı 188'inci ve 189'uncu maddelerde açıklanmıştır. “*Hesabın Niteliği*” başlıklı 188'nci maddesinde: “*Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*” denilmiştir.

“*Hesabın İşleyişi*” başlıklı 193'üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrası da:

“*Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.*” şeklindedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, aşağıdaki listede gösterilen İdarenin tahsis ettiği 34 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarına alınarak takip edilmediği görülmüştür.

Tablo 5: Belediyenin Diğer Kurumlara Tahsis Ettiği Taşınmazlar

Sıra No:	Ada/Parsel	m2	Mahalle	Tahsis Edilen Kurum	Edinme Şekli	Tescil Tarihi Süresi	Açıklamalar
1	168 parsel	114,25	Çaldere	Büyükşehir Belediyesi	Tahsis	02.09.2015 25 yıl	Arsa
2	167 parsel	4334,89	Çaldere	Büyükşehir Belediyesi	Tahsis	02.09.2015 25 yıl	köy odası
3	42469 /1	2723,63	Sancak	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	13.07.2016 10 yıl	Cami yeri
4	13209/1 7	6110,67	Horozluhan	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	01.12.2010 20 yıl	Organize Camii
5	14085/7	641,62	Kaşgarlı Mahmut	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	03.11.2014 25 yıl	Dini Tesis
6	20852/8	1636,30	Bosna Hersek	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	05.05.2014 30 yıl	Dini Tesis
7	28538/1	2713,00	Hocacihan	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	05.05.2014 30 yıl	Cami yeri
8	19501/1	1289,00	H.Çelebi	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	10.8.2016 25 yıl	Cami yeri
9	20682/1	554,00	Hocacihan	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	01.12.2014 15 yıl	Dini Tesis
10	15325/4	918,38	Hocacihan	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	08.04.2015 25 yıl	Dini Tesis
11	14656/7	1293,29	Mehmet Akif	Milli Eğitim	Tahsis	01.12.2015 10 yıl	Eğitim Tesisi
12	18121/2	2351,00	Buhara	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	07.03.2014 10 yıl	Dini Tesis
13	18455/1 2	9070,00	Sille Ak	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	01.12.2015 10 yıl	Eğitim Tesisi
14	18293/2	3000,00	Buhara	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	01.12.2015 15 yıl	Dini Tesis
15	14689/3	6490,00	Sille Parsana	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	03.02.2014 10 yıl	Dini Tesis
16	15394/1 5	2404,73	Sille Parsana	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	08.06.2012 25 yıl	Dini Tesis
17	15620/1 8	2507,83	Sille Parsana	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	03.06.2016 10 yıl	Dini Tesis
18	20696/1	3124,94	Selahattin Eyyübi	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	06.01.2017 20 yıl	Dini Tesis
19	42436/1	6108,84	Sille Parsana	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	05.05.2014 30 yıl	Dini Tesis
20	42371/1	2575,30	Sille Parsana	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	03.06.2013 10 yıl	Dini Tesis

21	16185/7	2225,00	Yazır	Diyanet İşleri Başkanlığı	Tahsis	02.11.2015 10 yıl	Dini Tesis
22	28272/5	3146,47	Aşağı Pınarbaşı	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	02.11.2015 10 yıl	Dini Tesis
23	42371/2	2136,64	Selahattin Eyyübi	Selçuklu İlçe Müftülüğü	Tahsis	01.09.2016 10 yıl	Cami yeri
24	114/2	650,00	Çaltı	Konya Su ve Kanalizasyon İdaresi	Tahsis	01.02.2017 25 yıl	Su Deposu
25	2548/24 9 yanı	638,00	Işık	İl Milli Eğitim Müdürlüğü	Tahsis	20.03.2017 5 yıl	Park ve Çocuk Bahçesi
26	18230/3 yanı	1590,00	Sille	İl Milli Eğitim Müdürlüğü	Tahsis	20.03.2017 5 yıl	Park Alanı
27	29437/5	4805,00	Sille AK	İlçe Müftülüğü	Tahsis	02.03.2018 20 yıl	Cami yeri
28	20444/9 parsel Güneyi	615,43	Sille	Konya Su ve Kanalizasyon İdaresi	Tahsis	02.01.2018 20 yıl	Park Alanı
29	15747/ 4	4323,87	Dikilitaş	İlçe Müftülüğü	Tahsis	02.11.2012 ? yıl	Dini Tesis
30	29098/1	4064,89	Sille	İlçe Müftülüğü	Tahsis	04.12.2017 10 yıl	Dini Tesis
31	42621 /1	5012,06	Dikilitaş	İlçe Müftülüğü	Tahsis	03.04.2017 20 yıl	Dini Tesis
32	28503/4	2000,37	Dikilitaş	İlçe Müftülüğü	Tahsis	03.07.2017 20 yıl	Dini Tesis
33	29437/5	4804,40	Sille	İlçe Müftülüğü	Tahsis	15/03/2018 20 yıl	Dini Tesis
34	43677/1	690,17	Sille	İlçe Müftülüğü	Tahsis	11/09/2018 20 yıl	Dini Tesis

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen Belediyemizce diğer kurumlara tahsisi yapılan Taşınmazlar 16.05.2019 tarih 4602 Yevmiye numarası ile Muhasebe kayıtları yapılmıştır.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında belediyenin tahsis ettiği taşınmazların muhasebe kayıtlarının yapıldığını belirtmekle birlikte 2018 yılı mali tablolarındaki hata geçerliliğini korumaktadır.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

İdarenin 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19'uncu maddesinin (d) bendi gereği ödemesi gerekli olan katılım payının 363-Kamu idareleri Payları Hesabı'nda izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 243'üncü maddesinde; 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı'nın bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir.

Aynı yönetmeliğin 244'üncü maddesinde; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'na alacak, 630-Giderler Hesabı'na borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabı'na borç, 835-Gider Yansıtma Hesabı'na alacak kaydedileceği, Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların ise 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'na borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

6397 numaralı ödeme emri belgesi incelendiğinde Mevlana Kalkınma Ajansı'na ödenen 1.543.975 TL'nin 630.07.01.09.12 numaralı hesapla direkt olarak giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Belirtilen yönetmelik hükmü gereğince İdare tarafından Mevlana Kalkınma Ajansı'na yapılan ödemenin 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'nda izlenmemesi sebebiyle kurum mali tablolarında 1.543.975,00 TL hataya sebebiyet verilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen öneri doğrultusunda 2019 yılı Kalkınma Ajansı Payı 17.05.2019 tarih ve 4629 Yevmiye numarası ile 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına Muhasebe kayıtları yapılmıştır.” denmiştir

Sonuç olarak kamu idaresi 2019 yılı Kalkınma Ajansı Payının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına muhasebe kayıtlarının yapıldığını belirtmiş olup, bulgu konusu husus takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

İdarenin mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Ayrıca, 2018 yılında Konya Büyükşehir Belediyesi ve Selçuklu Belediyesi geçiş hakkına ilişkin protokol imzalamış, geçiş hakkı bedellerinin Konya Büyükşehir Belediyesince tespit ve tahsil edilerek, tahsil edilen tutarların sorumluluk alanına göre Selçuklu Belediyesine yılsonunda aktarılacağı hükmüne yer verilmiştir. Fakat söz konusu protokol uyarınca 2018 yılı içinde Büyükşehir Belediyesinden İdareye herhangi bir bedel aktarılmamıştır.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, İdare tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu kurumun ciddi bir gelirden mahrum bırakıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen 2018 yılı Telekomünikasyon alt yapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı belediyemiz payının hesabımıza yatırılması için 06.05.2019 tarih ve 17994 sayı yazımızla Konya Büyükşehir Belediyesinden talep edilmiştir.” denmiştir.

Sonuç olarak telekomünikasyon alt yapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı paylarının tahsilatı hususunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmış olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'na Aykırı Olarak Fidan Alımı Yapılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesi gereği; belediyenin, mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ilgili kanun hükümlerine tabi olmasına rağmen yıl içerisinde bitki ve fidan alımlarının, istisna kapsamında varsayılarak ihalesiz yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde “*Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür*” denilmiş ve aynı maddenin (a) bendinde belediyelere yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un “*Temel İlkeler*” başlıklı 5’inci maddesinin 1’inci fıkrasında; “*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*” hükmüne, “*Yasak Fiil ve Davranışlar*” başlıklı 17’nci maddesinin (b) bendindeise “*İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.*” hükmüne yer verilmek suretiyle eşit muamele ve rekabetin temel ilke olduğu ve bu ilkeyi zedeleyecek fiil ve davranışların yasak olduğu vurgulanmıştır. Dolayısıyla kanun kapsamına dâhil edilen kuruluşlar ve bu kuruluşların mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin bu kanun kapsamında ihale edilmek suretiyle gerçekleştirilmesi esastır.

Ancak, mezkûr kanunun “*İstisna*” başlıklı 3’üncü maddesinde bir takım kuruluş ve alımlarının, kendine mahsus nitelikleri gereği, kanun kapsamına tabi olmadığı hüküm altına alınmıştır. Bu maddenin (a) bendinde; “*Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları ile 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince orman köyleri kalkındırma kooperatiflerinden ve köylülerden yapılacak hizmet alımları...*” hükmüne yer verilmek suretiyle tarım ve hayvancılıkla ilgili ürünlerin doğrudan üreticilerden veya ortaklarından ihalesiz olarak satın alınabilmesi mümkün kılınmıştır.

Kanunun 3/a hükmü ile istisna kapsamına alınan kuruluşlar için, amacı veya mevzuatı gereği söz konusu ürünleri işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satma işlemlerini yapmakla görevlendirilmiş olması şartı aranmıştır. Bu hükümde açıkça belirtildiği üzere; kuruluşun amaç veya görevlerini düzenleyen mevzuatında, tarım veya hayvancılıkla ilgili

ürünleri işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satma işlemlerini yapmakla görevlendirilmiş olması gerekmektedir. Ancak; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinde belediyenin görevleri düzenlenmiştir. Madde hükmü incelendiğinde, belediyeye doğrudan tarım ve hayvancılık ürünlerinin işlenmesi, değerlendirilmesi, iyileştirilmesi veya satımı hususuna ilişkin bir görev verilmediği bu sebeple yapılan bitki ve fidan alımlarını 4734 sayılı kanunun 3/a madde hükmü çerçevesinde değerlendirilemeyeceği açıktır.

Selçuklu Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğünce, 2018 yılı içerisinde yeşil alanlarda ve piknik alanlarında kullanılmak üzere 1.411.819,85 TL'lik bitki ve fidanın yukarıda yer verilen hüküm kapsamında değerlendirmek suretiyle ihale yapmaksızın alındığı ve bu alımlarda piyasa fiyat araştırmasının yapılmadığı, dolayısıyla idarenin seçtiği bir üreticiden, satıcının takdir ettiği değerden, alım yapıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalardan anlaşılacağı üzere; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun '*Kapsam*' başlıklı 2'nci maddesi gereği; belediyenin, mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ilgili kanun hükümlerine tabi olmasına rağmen yıl içerisinde yapılan bitki, fidan ve canlı çiçek alımları, kanun hükmü yanlış yorumlanarak istisna kapsamında değerlendirilmiş ve bu alımlar ihalesiz gerçekleştirilmiştir. Tüm bu sebeplerle toplam 1.411.819,85 TL'lik bitki, fidan ve canlı çiçek alımının mevzuata aykırı şekilde yapıldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı düzenlilik ve denetim raporunda yer alan bulgu 7 'de konu edilen alımlar ile ilgili olarak müdürlüğümüzün ihtiyacı olan ağaç, çalı, süs ve yazlık çiçek alımları konusunda müdürlüğümüz tarafından resmi görevlendirme yazıları alınarak 06.10.2017 - 14.10.2017 ve 29.11.2017 - 02.12.2017 ve 03.12.2017 - 05.12.2017 ve 16.11.2017 - 17.11.2017 tarihleri arasında birçok yerli üreticinin bulunduğu Antalya, Bursa, Yalova, Kocaeli, Adapazarı ve İstanbul'da ki yerli üreticiler teknik ekiplerimiz tarafından yerinde görülmüş, incelemeler yapılmış ve değerlendirmeler yapılarak belediyemize fiyat yönünden en ekonomik, kalite yönünden en iyi alımların yapılabilmesi için araştırmalar yapılmıştır. Ayrıca 22.11.2017 - 24.11.2017 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen 10. Uluslararası Süs Bitkileri ve Peyzaj İhtisas Fuarı'nda müdürlüğümüzün resmi görevlendirmeleri ile teknik personelimiz Türkiye genelindeki fuara katılım sağlayan üreticiler ile birebir görüşmüş ağaç, fidan, süs ve çalı bitkileri ile alakalı yerinde fiyatlar sorulmuş değerlendirilmiştir. Bu araştırmalar sonucunda ihtiyaç olan bitkiler fiyat araştırmaları gerek yerinde yapılarak gerek kurumsal e-mail aracılığı ile en ekonomik, en kaliteli ağaç, çalı, süs bitkileri ve yazlık çiçeklerin fiyatları tespit edilmiştir. Bu kapsamda çalışmalar yapılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İstisna" başlıklı 3/a maddesinde "kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım ve hayvancılıkla ilgili ürün alımları ile 6831 sayılı orman kanunu gereğince orman köyleri kalkındırma kooperatiflerinden ve köylülerden yapılacak hizmet alımları." şeklinde düzenlenmiştir.

13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı resmi gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren 5393 sayılı belediye kanununun 14. Maddesini 1. Fıkrasının (a) bendinde "İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı, coğrafi ve kent bilgi sistemleri, çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans, şehir içi, trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat turizm ve tanıtım, gençlik ve spor, sosyal hizmet ve yardım, nikah, meslek ve beceri kazandırma, ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır.(Mülga son cümle:12.11.2012 - 6360/17 Md.) (...)(Ek cümleler:12.11.2012 - 6360/17 Md.) Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000 'in üzerinde ki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konuk evleri açmak zorundadır. Diğer belediyelerde mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konuk evleri açabilirler."

Yukarıda belirtilen ilgili kanunun maddesi gereği belediye; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar yapmak veya yaptırmak, belediyelerin görevleri arasında sayılmıştır. Belediye mevzuatı gereği ağaçlandırma, park ve yeşil alan yapabilmek için fidan ve çalı bitkisine ihtiyacı zaruridir.

Belediyemizin Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne ait Hanaybaşı Mahallesinde bulunan 73.000 m²'lik fidanlıkta bitkisel üretim, bakım ve depolama işlemleri yapılmaktadır. Ayrıca Park ve Bahçeler Müdürlüğü belediyemiz sorumluluğunda bulunan yaklaşık 6.326.000 m² yeşil alanda bulunan ağaç, çalı, süs ve çim bitkilerinin sulama, gübreleme, budama, ilaçlama, biçme, çapalama, yabancı ot temizliği çalışmalarını rutin olarak yapmaktadır.

Belediyenin kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek, üzere tarım ürünleri satın alınmasının yasal gerekçeleri arasında aşağıda ki hususların ayrıca açıklanmasına gerek duyulduğunu, 6964 sayılı Ziraat Odaları Kanununda çiftçiliğin, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yoluyla yahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle bitki, orman, hayvan ve su ürünleri elde edilmesini bu ürünlerin işlenip değerlendirilmesini, muhafaza ve pazarlamasını ifade eder, şeklinde tanımlandığını böylelikle üretimle beraber bakım, ıslah ve değerlendirme çalışmalarının da üretim faaliyeti olduğunun belirtildiğini, bu kapsamda ilçe genelinde ki 6.326.000 m² yeşil

alandı ve 73.000 m2 fidanlıkta bulunan ağaç, çalı ve çim bitkilerinin budama, biçme, sulama, ilaçlama, çapalama, gübreleme, yabancı ot temizliği çalışmalarını yapan belediye park ve bahçeler müdürlüğünün de aynı zamanda üretici olduğunu, bu bağlamda söz konusu ağaç fidanlarının 4734 sayılı kanunun 3/a maddesi kapsamında protokol ile satın alınmasının gerekçelerinin,

1- İlgili mevzuat hükümlerine göre, ağaçlandırma yapmanın belediyelere verilmiş görevler arasında olması.

2- Belediye teşkilatı içinde de bu görevi yürütmek üzere Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün kurulmuş olması.

3- Bu kapsamda, satın alınan ağaç fidanlarını yılın her ayında dikilebilmesi için, depolama, her türlü bakım, ıslah ve iyileştirme çalışmaları ile fidan dikme, gübreleme, sulama, budama vb. her türlü bakım işleri Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün asli görevleri arasında olması.

4- Ağaç fidanının tarımsal ürün olduğu konusunda da herhangi bir şüphe bulunmaması.

5- İki ayrı üreticiden alım yapılan Çınarardı Peyzaj Taah. İnş. Nak. Hiz. İşl. San. Ve Tic. Ltd. Şti. ve Dünder Mevsimlik Süs Bitkileri Peyzaj Tur. Hayv. Nak. Paz. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.'nin "Süs Bitkisi Üretici Belgesi'nin , "Süs Bitkileri Alt Üreticileri Üyelik Belgesi'nin bulunması sebebiyle, yasal olarak üretici vasfını haiz olması sebepleriyle söz konusu fidan, çalı ve süs bitkileri ile yazlık çiçeklerin alımlarının 4734 sayılı kanunun 3/a maddesi kapsamında satın alındığını, kısaca: kanunun 3/a maddesinde alıcı için öngörülen şartların Selçuklu Belediyesi 'ne, satıcı şirketlerin "Süs Bitkisi Üretici Belgesinin, Süs Bitkileri Alt Üreticileri Üyelik Belgesinin" bulunması sebebiyle kanunen üretici vasfına haiz olup, satıcı olma şartlarını da taşıdığı.

6- Belediyenin "4734 sayılı kanunun 3/a maddesine göre doğrudan alım yapabileceği, ayrıca 4734 sayılı kanunun 3/a maddesine göre; söz konusu fidan alımı yapılırken doğrudan herhangi bir üreticiden alımı gerçekleştirmek yasal olarak mümkünken, belediye tarafından kamu yararı gözetilerek en düşük maliyetlere ulaşmak amacıyla mail aracılığıyla veya doğrudan teklif alarak farklı firmalardan fiyat teklifleri alındığını ve alınan tekliflerin düşük olanını tercih edildiği bundan da anlaşılacağı üzere hiçbir üretici firma ile doğrudan alım uygulamasına gidilmediği, kamunun çıkarları öncelikli olarak düşünüldüğü ve en düşük teklif üzerinden alımın gerçekleştirildiği.

7- 4734 sayılı kanunun 3/a maddesi kapsamında fidan alımı yapan İstanbul Bahçelievler Belediyesi hakkında 11.05.2010 tutanak tarihli 31437 tutanak nolu Sayıştay

temyiz kurulu kararı incelenmiş ve bu kapsamda tarafımızdan değerlendirilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda söz konusu üreticilerden yapılan muhtelif tür ve ebatlarda fidan, süs ve çalı bitkisi alımının ayrıca muhtelif park alanlarına kullanmak üzere yazlık çiçeklerin temini ve nakli işi alımlarının 4734 sayılı 3/a maddesi kapsamında yapılmasında mevzuat açısından bir sakıncası olmadığını düşünüyoruz.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında her ne kadar piyasa fiyat araştırması yapmak suretiyle ekonomik hareket ettiğini ve ilgili personeller aracılığıyla gerekli kontrollerin yapıldığını belirtse de bulguda konu edildiği üzere; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3/a hükmü ile istisna kapsamına alınan kuruluşlar için, amacı veya mevzuatı gereği söz konusu ürünleri işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satma işlemlerini yapmakla görevlendirilmiş olması şartı aranmıştır. Bu hükümde açıkça belirtildiği üzere; kuruluşun amaç veya görevlerini düzenleyen mevzuatında, tarım veya hayvancılıkla ilgili ürünleri işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satma işlemlerini yapmakla görevlendirilmiş olması gerekmektedir. Ancak; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinde belediyenin görevleri düzenlenmiştir. Madde hükmü incelendiğinde, belediyeye doğrudan tarım ve hayvancılık ürünlerinin işlenmesi, değerlendirilmesi, iyileştirilmesi veya satımı hususuna ilişkin bir görev verilmediği bu sebeple yapılan bitki ve fidan alımlarının 4734 sayılı Kanun'un 3/a madde hükmü çerçevesinde değerlendirilemeyeceği açıktır.

Anlaşılabacağı üzere, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun '*Kapsam*' başlıklı 2'nci maddesi gereği; belediyenin, mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ilgili kanun hükümlerine tabi olmasına rağmen yıl içerisinde yapılan bitki, fidan ve canlı çiçek alımları, kanun hükmü yanlış yorumlanarak istisna kapsamında değerlendirilmiş ve bu alımlar ihalesiz gerçekleştirilmiştir. Tüm bu sebeplerle toplam 1.411.819,85 TL'lik bitki, fidan ve canlı çiçek alımının mevzuata aykırı şekilde yapıldığı düşünülmektedir.

BULGU 4: Bazı Gıda Maddesi Alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Uyulmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Kapsam*" başlıklı 2'nci maddesi gereği; İdarenin mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ilgili kanun hükümlerine tabi olmasına rağmen yıl içerisinde bazı gıda maddelerinin istisna kapsamında değerlendirilerek ihalesiz alındığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Kapsam*" başlıklı 2'nci maddesinde "*Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür*" denilmiş ve aynı maddenin 'a' bendinde belediyelere yer verilmiştir.

Aynı kanununun "*Temel İlkeler*" başlıklı 5'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; "*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*" hükmüne, "*Yasak Fiil ve Davranışlar*" başlıklı 17'nci maddesinin (b) bendindeise "*İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.*" hükmüne yer verilmek suretiyle eşit muamele ve rekabetin temel ilke olduğu ve bu ilkeyi zedeleyecek fiil ve davranışların yasak olduğu vurgulanmıştır. Dolayısıyla kanun kapsamına dâhil edilen kuruluşlar ve bu kuruluşların mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin bu kanun kapsamında ihale edilmek suretiyle gerçekleştirilmesi esastır.

Ancak, mezkûr kanunun "*İstisna*" başlıklı 3'üncü maddesinde bir takım kuruluş ve alımlarının, kendine mahsus nitelikleri gereği, kanun kapsamına tabi olmadığı hüküm altına alınmıştır. Bu maddenin 'a' bendinde; "*Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları ile 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince orman köyleri kalkındırma kooperatiflerinden ve köylülerden yapılacak hizmet alımları...*" hükmüne yer verilmek suretiyle tarım ve hayvancılıkla ilgili ürünlerin doğrudan üreticilerden veya ortaklarından ihalesiz olarak satın alınabilmesi mümkün kılınmıştır.

Kanunun 3/a hükmü ile istisna kapsamına alınan kuruluşlar için, amacı veya mevzuatı gereği söz konusu ürünleri işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satma işlemlerini yapmakla görevlendirilmiş olması şartı aranmıştır. Bu hükümde açıkça belirtildiği üzere; kuruluşun amaç veya görevlerini düzenleyen mevzuatında, tarım veya hayvancılıkla ilgili ürünleri işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satma işlemlerini yapmakla görevlendirilmiş olması gerekmektedir.

İdare tarafından 2018 yılı içerisinde ihtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere alınan 801.888,50 TL'lik gıda maddesinin (hazır çorba, bisküvi, çikolata, çay, salça, ayçiçek yağı, makarna, prinç, nohut vb.) yukarıda yer verilen hüküm kapsamında değerlendirmek suretiyle ihale yapılmaksızın alındığı ve bu alımlarda piyasa fiyat araştırmasının yapılmadığı, dolayısıyla idarenin seçtiği bir üreticiden, satıcının takdir ettiği değerden, alım yaptığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalardan anlaşılacağı üzere; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun '*Kapsam*' başlıklı 2'nci maddesi gereği; belediyenin, mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ilgili kanun hükümlerine tabi olmasına rağmen yıl içerisinde yapılan bazı gıda maddesi alımlarının ihalesiz gerçekleştirilmiştir. Tüm bu sebeplerle toplam 801.888,50 TL'lik gıda maddesi alımının mevzuata aykırı şekilde yapıldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bahse konu alımlarda 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/a maddesine göre alım yapılan kurumun istisna kapsamında olduğu düşünüldüğünden alım yapılmıştır. Bulgudan anlaşılacağı üzere alım yapılan kurumun 3. Maddedeki istisna kapsamında olmadığı anlaşılmış olup ilgili kurumdan bundan sonra 3/a kapsamında alım yapılmayacaktır." denmiştir.

Sonuç olarak söz konusu gıda maddelerinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/a maddesi kapsamında alımının yapılamayacağı hususunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmış olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Belediye ve Bazı Vakıflar Arasında Yapılan Ortak Hizmet Projelerinin Tek Taraflı Yükümlülükler İçermesi

Belediye ve bazı vakıflar arasında imzalanan protokollerde yer alan yükümlülükler incelendiğinde protokollerin her iki tarafında faal bir katılımı öngören herhangi bir ortak proje geliştirilmediği ve yapılan protokollerin belediye tarafından ilgili vakıflara nakdi yardım niteliğinde olduğu tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Diğer kuruluşlarla ilişkiler*" başlıklı 75'inci

maddesinde ise;

“Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

c) (Değişik: 12/11/2012-6360/19 md.) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.”

Hükmü bulunmaktadır.

5253 sayılı Dernekler Kanununun “Yardım ve işbirliği” başlıklı 10’uncu maddesi ise şu şekildedir: *“Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, benzer amaçlı derneklerden, siyasi partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım alabilir ve adı geçen kurumlara maddî yardımda bulunabilirler.*

5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, dernekler kamu kurum ve kuruluşları ile görev alanlarına giren konularda ortak projeler yürütebilirler. Bu projelerde kamu kurum ve kuruluşları, proje maliyetlerinin en fazla yüzde ellisi oranında aynî veya nakdî katkı sağlayabilirler. (Ek cümle: 18/2/2009 – 5838/7 md.) 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi çerçevesinde engellilerin ve eski hükümlülerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işlerini kurmaları, engellilerin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojilerine ilişkin projeler ile benzeri projelerde bu oran aranmaz.”.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, belediyelerin dernek, vakıf, birlik, kuruluş ve benzeri teşekküllerle ortak hizmet projeleri gerçekleştirmeleri mümkündür. Ancak 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Diğer kuruluşlarla ilişkiler” başlıklı 75’inci maddesi ve 5253 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesi birlikte değerlendirildiğinde belediyelerin dernek, vakıf, birlik ve benzeri kuruluşlara ayni veya nakdi yardım yapabilmesi mümkün değildir.

Mevzuat hükümlerinden ve açıklamalardan anlaşılacağı üzere ortak hizmet projesi ile yardım birbirinden farklı kavramlardır. Ortak hizmet projesinde belediye ve dernek, gerçekleştirilecek hizmette iş bölümü yapmalıdırlar ve belli şartlar sağlanmalıdır. Yardım ise tek taraflı olup karşılıksızdır. Sonuç olarak belediyelerin ortak hizmet projeleri dışında dernek, vakıf, birlik ve benzeri kuruluşlara yardım suretiyle katkı sağlaması mümkün değildir.

Konya Selçuklu Belediyesi ile ... Vakfı ve ... Vakfı arasında ortak hizmet projesi

kapsamında üniversite öğrencilerine yönelik açılacak olan yurt için kiralama giderlerinin Belediye tarafından ödeneceğine dair ayrı ayrı protokol imzalanmıştır. Ayrıca ... Vakfı ile de vakfa ait öğrenci yurdu inşaatının çatı ve cephe imalatlarının Belediye tarafından yapılması için yine ortak hizmet projesi kapsamında protokol imzalanmıştır.

İmza edilen protokollerde yer alan yükümlülükler incelendiğinde amaç ve kapsam bağlamında her iki tarafında faal bir katılımı öngören herhangi bir ortak proje geliştirilmediği anlaşılmaktadır.

Protokollerde Belediyenin yapacağı yardımlar tek taraflı ve sadece maliyete katlanma minvalinde olup amaç ve kapsam olarak belirtilen bilimsel, kültürel ve sanatsal manada gelişime katkı sağlamak noktasında Belediyenin aktif bir konumda yer almadığı ortadır. ... ve ... Vakıfları imzalanan protokollerde kendi faaliyetlerini yapmayı taahhüt etmiş, Belediye ise ortada herhangi bir ortak proje olmamasına rağmen ... Vakfı için aylık yaklaşık 51.000 TL ve ... Vakfı için aylık 22.000 TL'lik kira bedellerini üstlenmiş ve ödemiştir. ... Vakfına ait yurt inşaatının çatı ve cephe imalatları için de 2.516.042,26 TL tutarında harcama yapmıştır.

Sonuç olarak belediye ile ilgili vakıflar arasında ortak hizmet projeleri geliştirilmemiş ve tek taraflı olarak yardım yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Denetim raporunda: Belediyemiz ile Vakfı arasında imzalanan protokolde yer alan yükümlülükler incelendiğinde her iki tarafında faal bir katılımı öngören herhangi bir ortak proje geliştirilmediği ve yapılan protokollerin belediye tarafından ilgili vakıflara nakdi yardım niteliğinde olduğu tespit edildiği bulguya konu edilmiştir.

Müdürlüğümüze verilen meclis kararı, protokol ve Kaymakamlık ile Başkanlık Olur'larına istinaden 26.06.21018 tarihinde ihalesi yapılan “Hacıveyszade ilim ve Kültür Vakfı Yurdu Çatı ve Cephe imalatları Yapım İşİ” nde ilgili vakfa ait dilekçenin incelenmesi sonucunda Hacıveyszade ilim ve Kültür Vakfı Erkek Kuran kursu İnşaatının 10.12.2015 tarih ve 1646/657 sayılı yapı ruhsatı ile devam ettiği Belediyemizden sadece çatı ve cephe işlerinin yapılması istenildiği:

18.08.2017 tarihinde yapılan protokol incelendiğinde ise;

Madde3:Hocacihan Mahallesi, 2013 pafta, 24080ada, 8 parselde bulunan, 10.12.2015 tarih, 1646/657 sayılı yapı ruhsatı ile yapımı devam eden yurt inşaatının çatı ve cephe imalatlarının yapılması işbu protokolün konusudur. Denilmektedir.

Bu nedenle yurdun tamamı Belediyemiz tarafından yapılmamış, yapımı devam eden yurt yapımı işinde sadece Belediyemiz tarafından çatı ve cephe kaplamaları yapılarak, projeye ortaklık sağlanmıştır.

Ayrıca projede nakdi olarak yardım sağlanmamış, Etüt Proje Müdürlüğüne

hazırlanan projeler kapsamında Müdürlüğümüzce ihalesi yapılarak, işin yapım aşaması ihale mevzuatı çerçevesince sürdürülmüş ve Kontrol Mühendislerince denetimi yapılmıştır.

Belediye ile ilgili vakıflar arasında, ortak hizmet projeleri geliştirilmeksizin tek taraflı olarak yardım yapıldığı bulguya konu olmuştur. Ancak, Vakıflarla yapılan protokollerde Belediyemiz yurtların kira bedelini karşılamaktadır. Vakıflar ise yurtlarda kalan öğrencilerin bilimsel, kültürel ve sanatsal manada gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla sportif faaliyetler gerçekleştirmekte ve öğrencilerin iâşe giderleri ile yurdun elektrik, su, doğalgaz ve internet giderlerini karşılamaktadır. Ayrıca öğrenciler için alanları ile ilgili kurslar düzenlemekte ve bu kursların giderlerini karşılamaktadır. Dolayısıyla vakıflarla birlikte öğrencilerin sosyal ve kültürel anlamda gelişmeleri bağlamında yapılacak faaliyetlerin maliyetleri ile barınma maliyetleri ortaklaşa karşılanmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanununun Diğer kuruluşlarla ilişkiler başlığı gereği:

Madde 75- Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

‘c) (Değişik: 12.11.2012-6360/19 Md.) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7.6.2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.’ denilmektedir.

Bu nedenle, Belediyemiz tarafından yapılacak olan protokollerin bundan böyle, daha net ve açıklayıcı olması Belediyemizce sağlanacaktır.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresinin cevabında ilgili vakıfların yurtlarında kalan öğrencilerin bilimsel, kültürel ve sanatsal manada gelişimlerine katkı sağlamanın amaçlandığı belirtilmektedir. Fakat İdare bu aşamada aktif bir konumda yer almamaktadır. Protokoller incelendiğinde İdareye sadece maliyete katlanma yükümlülüğü getirilmiştir.

İlgili vakfa ait öğrenci yurdu inşaatının çatı ve cephe imalatlarının yapılması için yapılan protokolde de aynı şekilde İdarenin yalnız inşaat ile ilgili yapacağı işler sıralanmıştır.

Ayrıca İdare bundan sonra yapılacak protokollerin daha net ve açıklayıcı olarak yapılacağını belirtmekle birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Güvenli Bir Bilişim Sistemi Altyapısının Bulunmaması

İdarenin bilişim sistemi ile ilgili yapılan çalışmalar sonucunda;

1. Bilişim sistemlerinden kaynaklanabilecek riskler değerlendirildiği fakat risk kütüğünün tutulmadığı,
2. İç denetim biriminin bilişim sistemlerini denetlemesine ilişkin bir düzenlemenin olmadığı,
3. İdarenin sistemlerinin düzenli aralıklarla iş hedeflerine uygun bir şekilde çalışmasını temin eden bir kontrol sürecine sahip olmadığı,
4. Pozisyonlar için eğitim/formasyon yönünden hangi kriterlerin aranacağı (iş yürütmek için gerekli beceriler) doğru bir şekilde tespit edilmediği ve iş tariflerinin yer almadığı,
5. Kurum bilişim sistemine ait verileri yedekleme yapılmakta ama bu konuda yazılı bir stratejinin olmadığı,
6. Kurumun Bilişim Sistemi teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği için yazılı politika ve prosedürlerin yer almadığı,
7. Hizmet içi eğitimin yetersiz olduğu,
8. Bilişim sisteminin yapısı ile bütün iş ve işlemlere ilişkin yazılı belgeleme ve belge tutma politikalarının olmadığı,
9. Üçüncü kişilerden bilişim sistemleri ile ilgili hizmet alımlarına ilişkin bir düzenleme yapılmadığı,
10. Yazılım geliştirme ve değişim yönetimine ilişkin projelerin üst yönetim tarafından onaylanmadığı,
11. Sistemin başarısız şifre giriş denemelerini sınırlandırmadığı,
12. Sisteme yetkisiz giriş denemeleri kullanıcı kütüklerine kaydedilip periyodik olarak gözden geçirilmediği fakat log kayıtlarının tutulduğu,
13. Dışarıdan sisteme giriş denemeleri yönetime raporlanmadığı,
14. Sistem aynı şifre ile aynı anda birden fazla giriş yapılmasına izin verildiği, Tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguya konu edilen 14 maddede belirtilen husus ile ilgili iç kontrol eylem planı güncellenerek aksiyonlar iç kontrol birimince planlanacak ve yerine getirilecektir. İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi hazırlanması hususlarında çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Söz konusu hususlar ile ilgili politika, prosedür ve kurallar belirlenerek gerekli önlemler alınacaktır.

- İdarenin sistemlerinin düzenli aralıklarla iş hedeflerine uygun bir şekilde çalışmasını temin eden bir kontrol süreci mevcuttur, hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir,

- Pozisyonlar için eğitim/formasyon yönünden hangi kriterlerin aranacağı (iş yürütmek için gerekli beceriler) doğru bir şekilde tespit edilmiş ve iş tariflerinde yer almadığı hususuyla ilgili gerekli çalışma İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce yapılmaktadır, hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir,

- Kurum bilişim sistemine ait verileri yedekleme yapılmakta ama bu konuda yazılı bir stratejinin olmadığı hususuyla ilgili yazılı bir stratejimiz mevcut olup; hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir,

- Kurumun Bilişim Sistemi teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği için yazılı politika ve prosedürlerin yer almadığı hususuyla ilgili yazılı politika/prosedürler mevcut olup; hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir,

- Hizmet içi eğitimin yetersiz olduğu hususuyla ilgili gerekli çalışma İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce yapılmaktadır, hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir,

- Bilişim Sisteminin yapısı ile bütün iş ve işlemlere ilişkin yazılı belgeleme ve belge tutma politikalarının olmadığı hususuyla ilgili belge tutma politikaları mevcut olup; hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir,

- Üçüncü kişilerden bilişim sistemleri ile ilgili hizmet alımlarına ilişkin bir düzenleme yapılmadığı hususuyla ilgili düzenleme mevcut olup; hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir,

- Yazılım geliştirme ve değişim yönetimine ilişkin projelerin üst yönetim tarafından onaylanmadığı hususuyla ilgili “İhale Onayı, İdari karar/düzenlemeler veya yeni yapılanmalar” gerektiren projeler, üst yönetimin izleyip onaylayacağı süreçlere yönlendirilmektedir. Ayrıca, hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir,

- Sistemin başarısız şifre giriş denemelerini sınırlandırmadığı hususuyla ilgili gerekli çalışma yapılacak olup; hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir,

- Sisteme yetkisiz giriş denemeleri kullanıcı kütüklerine kaydedilip periyodik olarak gözden geçirilmediği fakat log kayıtlarının tutulduğu hususuyla ilgili gerekli çalışma yapılacak olup; hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir.

- Dışarıdan sisteme giriş denemeleri yönetime raporlanmadığı hususuyla ilgili Olağanüstü girişimler/veri tehditleri” olarak rapor edilmektedir. Ayrıca bu konuda hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir.

Sistem aynı şifre ile aynı anda birden fazla giriş yapılmasına izin verildiği hususuyla ilgili Gerekli çalışma yapılacak olup; hazırlanması çalışmalarına başlandığı belirtilen “İç Kontrol Yönetmeliği ve Risk Yönergesi” kapsamına dâhil edilecektir.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bilişim sistemleri konusunda yapılan tespitlere katılmış olup gerekli çalışmaların başlatıldığını belirtmiş olmakla birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: İdari Şartname Hükümlerinin İhale Komisyonunca Uygulanmaması

Kurumca “*Selçuklu Belediyespor Kulübü Spor Okulları İçin Spor Malzemesi Alımı İşi*” ihalesi için hazırlanan idari şartnamenin aşağıda belirtilen hükümlerine ihale komisyonunca uyulmadığı görülmüştür.

İşe ilişkin ihale şartnamesinde aynen;

" ...

7.5. Mesleki Ve Teknik Yeterliliğe İlişkin Belgeler Ve Bu Belgelerin Taşınması Gereken Kriterler

7.5.2. İsteklini alım konusu malı teklif etmeye yetkisinin bulunup bulunmadığını belgelendirmesi gerekir. Bu çerçevede istekli aşağıdaki bentlerde yer alan belgelerden kendi durumuna uygun olan belge veya belgeleri sunabilir;

a) İstekli imalatçı ise imalatçı olduğunu gösteren belge ve belgeler,

b) İstekli yetkili satıcı veya yetkili temsilci ise yetkili satıcı ya da yetkili temsilci olduğunu gösteren belge veya belgeler,

...

7.5.3.4. *İstekliler teklif zarfı kapsamında formalara ait OEKO Tex Standart 100 Sertifikasını (geçerlilik tarihi; ilk ilan tarihi ile 2018 yılı sonu içerisinde bir tarihli olacaktır. Konfirmasyon (confirmation) belgeleri kesinlikle kabul edilmeyecektir.) bu belgeler idari şartnamenin 7.7. belgelerin sunuluş şekli: başlıklı maddesine göre sunulacaktır.*

...

7.7. *Belgelerin sunuluş şekli:*

7.7.1. *İstekliler, yukarıda sayılan belgelerin aslını veya aslına uygunluğu noterce onaylanmış örneklerini vermek zorundadır. Ancak, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Nizamnamesinin 9 uncu maddesinde yer alan hüküm çerçevesinde; Gazete idaresince veya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı odalarca □ aslının aynıdır □ şeklinde onaylanarak isteklilere verilen Ticaret Sicili Gazetesi suretleri ile bunların noter onaylı suretleri de kabul edilecektir. İhaleye katılım ve yeterlik kriterlerine ilişkin sunulan belgelerin, EKAP üzerinden veya kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden temin edilebilmesi ve teyidinin yapılabilmesi durumunda, bu belgeler için belgelerin sunuluş şekline ilişkin şartlar aranmaz.*

7.7.2. *Noter onaylı belgelerin aslına uygun olduğunu belirten bir şerh taşıması zorunlu olup, sureti veya fotokopisi görülerek onaylanmış olanlar ile "ibraz edilenin aynıdır" veya bu anlama gelecek bir şerh taşıyanlar geçerli kabul edilmeyecektir.*

7.7.3. *İstekliler, istenen belgelerin aslı yerine ihale tarihinden önce İdare tarafından "aslı idarece görülmüştür" veya bu anlama gelecek şekilde şerh düşünülen suretlerini tekliflerine ekleyebilirler...." denmektedir.*

Yukarıda yer verilen şartname hükümlerinden anlaşılacağı üzere; istekli alım konusu malı ancak imalatçı ise ya da yetkili satıcı veya temsilci ise teklif verebilecektir. Bunun için de imalatçı veya satıcı/temsilci belgesi sunması gerekmektedir. Ayrıca idari şartnamede malın üretileceği kumaşa ilişkin, OEKO Tex Standart 100 Sertifikası sahibi olması şartı aranmıştır. Dolayısıyla, idare ihale üzerine kalan imalatçıdan ya da yetkili satıcı veya temsilciden OEKO Tex Standart 100 Sertifikasına sahip kumaştan üretilen ürün temin etmek istemiştir. Ancak aşağıda belirtileceği üzere, ihale komisyonunca şartname hükümlerine aykırı olarak; istekliye ilişkin istenen belgeler ile mala ilişkin istenen şartlar birbirinden bağımsız düşünülmüştür.

İsteklilerden X firması teklif zarfı içerisine y firması tarafından verilen 10.03.2017 tarihli yetki belgesini sunmakla beraber, formalar için istenen OEKO Tex 100 Sertifikası için z firmasına ait sertifikayı sunmuştur. Formalar için aranan bu sertifikanın sahibi firma ile istekli firmanın imalat yetki belgesi olarak sunduğu belgede yer alan firmanın farklı olması formalarda kullanılacak tekstil ürününün OEKO Tex Standart 100 Sertifikasına sahip tekstil

ürününden imal edileceğinin garantisini oluşturmamaktadır. bu sebeple x firmasının değerlendirme dışı bırakılması gerekmektedir.

Yine ihale üzerine kalan a firmasına ait teklif zarfı incelendiğinde; sunduğu formalara ait OEKO Tex Standart 100 Sertifikasının b firmasına ait olduğu ve c firmasına ait 2018 yılı Yetkili satıcı belgesini sunduğu tespit edilmiştir.

Tüm bu sebeplerle, formlar için aranan OEKO Tex Standart 100 Sertifikasının sahibi firma ile yetki belgesi sunulan firmanın farklı olması, formların OEKO Tex Standart 100 Sertifikasına sahip tekstil ürününden imal edilmesinin garantisini oluşturmadığı için değerlendirme dışı bırakılması gerekmektedir.

Sonuç olarak ihale komisyonunun, idari şartnamede aranan şartları tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında dikkate almayarak mevzuata aykırı karar aldığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; özetle, idari şartnamenin 7.5.2. maddesinde isteklinin alım konusu malı teklif etmeye yetkisinin bulunup bulunmadığına ilişkin hükme değinilmiş ve bundan bağımsız olarak idari şartnamenin 7.5.3.4. maddesinde üretilecek formalara ait kumaşın kanserojen madde içermediğini ifade eden OEKO Tex Standart 100 Sertifikası istendiği ifade edilmiştir. Bu sebeple yetkili satıcısı veya imalatçısı olduğu firma ile OEKO Tex Standart 100 Sertifikası sahibi firmanın farklı olmasının idari şartname hükümlerine aykırı olmadığı ileri sürülmüştür.

Sonuç olarak idari şartnamenin 7.5.2 maddesinde kimlerin ihaleye teklif verebileceği 7.5.3.4 maddesinde ise formalarda kullanılacak kumaşı üreten firmanın OEKO Tex Standart 100 Sertifikasına sahip olması gerektiği hüküm altına alınmıştır. İdarenin belirttiği gibi istekli imalatçı veya yetkili satıcı firma ile OEKO Tex Standart 100 Sertifikasını sahibi olan firmanın farklı olabileceği kabul edilirse; ihale konusu formların sertifika sahibi firmanın ürettiği kumaştan üretildiğine ilişkin teminat ve dayanak ortadan kalkacaktır.

Bu idari şartname hükmü ile temin edilecek formalarda kullanılacak kumaşın belirli nitelikleri haiz olması amaçlanmıştır. Ancak istekli olan yetkili imalatçı veya satıcı ile OEKO Tex Standart 100 Sertifikası sahibi firmanın farklı olması formların üretildiği kumaşın idari şartnamede aranan şartları anlamsız ve uygulanamaz hale getirmiştir. Bu sebeplerle idarece idari şartname hükümlerine aykırı hareket edildiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: İhale Konusu İle İhale Dokümanı ve Sözleşme Hükümleri Arasında Uyumsuzluk Olması

*“İhtiyaç Sahibi Ailelere Yardım Amaçlı Sosyal Destek Kartı Mal Alımı İşi”*nde, ihale konusunun ihale dokümanlarına konu edilişi ile sözleşmeye konu edilişi arasında uyumsuzluk olduğu görülmüştür.

İdari Şartname'nin "*İhale Konusu Alıma İlişkin Bilgiler*" başlıklı 2'nci maddesinde ihalenin adı Sosyal Destek Kartı Mal Alım İşi olarak düzenlenmiştir. Sözleşme tasarısında ise "*Sözleşmenin konusu işin/alımın tanımı*" başlığı altında; "*Sözleşmenin konusu; İdarenin ihtiyacı olan ve aşağıda miktarı belirtilen ve teknik özellikleri teknik şartnamede düzenlenen Sosyal Destek Kartı Mal Alım İşi, ihale dokümanı ile bu sözleşmede belirlenen şartlar dahilinde Yüklenici tarafından temini ve İdareye teslimi işidir.*" olarak düzenlenmiştir. Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere ihale edilen husus Sosyal Destek Kartı alımıdır.

İdari şartname ve sözleşme tasarısında ihale edilen hususun *Sosyal Destek Kartı* alımı olarak belirlenmiş olmasına rağmen Teknik Şartnamede yer verilen "*Konya Merkez ilçelerde (Selçuklu' da en az 4, Meram'da en az 2 ve Karatay'da en az 2 şube) olmak üzere, mağazalarının toplam sayısı en az 8 (sekiz) olması*" şartı "*Kart Kullanımı ve Emniyeti*" başlıklı kısımda düzenlenen "*Yüklenici, elektronik kartlarla yapılabilecek harcama kalemlerine ait yeterli sayıda ve çeşitte ürünü mağazalarda bulundurmakla yükümlüdür.*" hükmü ve "*Yüklenici elektronik kart ile yapılan harcamalarda, satın alınan ürünlerin fiyatını normal satış bedeli (etiket fiyatı) üzerinden değerlendirecektir. Yüklenici etiket fiyatından daha fazla bir ücret talep edemez. Yüklenicinin şubeleri arasında fiyat farkı olmayacaktır. Böyle bir fark olması durumunda en düşük ücret değerlendirilecektir.*" hükmü birlikte değerlendirildiğinde ihalenin konusunun elektronik kart alımından ziyade gıda, temizlik ve kırtasiye malzemeleri temin eden bir şirketten hizmet alımı olduğu anlaşılmaktadır. Bununla beraber ihalenin konusu Sosyal Destek Kart Alımı olsa da Teknik şartnamenin "*Yüklenici, elektronik kartlardan belirtilen özelliklerde, 700 adet ücretsiz olarak sağlamakla yükümlüdür.*" hükmü ile anlaşılacağı üzere kartlar ücretsiz olarak temin edilmiş olup ihalede kart bazında birim fiyat teklifi alınması, ihalenin dokümanlarına konu edilişi ile sözleşmeye konu edilişi arasında ki uyumsuzluğu ortaya çıkarmaktadır.

İhale üzerine kalan firmanın teklif zarfı incelendiğinde, yukarıda yer verilen dokümanlar arasında ve ihale konusu ile sözleşme konusu arasındaki uyumsuzluğun; teknik şartnamede aranan "*... üzerine kalan firmanın ise Konya Merkez ilçelerde (Selçuklu' da en az 4, Meram'da en az 2 ve Karatay'da en az 2 şube) olmak üzere, mağazalarının toplam sayısı en az 8 (sekiz) olması*" şartının yüklenici firmaca taşınmamasına rağmen ihalenin bu firma üzerinde kalması hususunda tezahür ettiği anlaşılmıştır.

İhale dokümanlarının, ihaleye katılımcı olacak kişilerde kafa karışıklığına sebebiyet vermeyecek şekilde, tutarlı ve sarıh düzenlenmesi gerekmektedir. Söz konusu ihalenin; idari şartnamesi ve teknik şartnamesinde işin konusuna ilişkin çelişkili hükümlerin yer alması ve ihale konusunun ihale dokümanlarına konu edilişi ile sözleşmeye konu edilişi arasındaki

uyumsuzluk 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Temel İlkeler*" başlıklı 5'nci maddesinde yer alan eşitlik ve rekabet ilkesini zedelediği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; aynen " "İhtiyaç Sahibi Ailelere Yardım Amaçlı Sosyal Destek Kartı Mal Alımı İşi" inde ihale konusunun ihale dokümanlarına konu edilişi ile sözleşmeye konu edilişi arasında uyumsuzluk olduğu bulguya konu olmuştur... Ancak; İhalemize, İhale İşlem dosyasından da anlaşılacağı üzere doküman satın alıp istekli olan veya istekli olabileceklerin Kamu İhale Kanununun 55'nci maddesi ve Kamu İhale Genel Tebliği 15,3. maddesi hükümleri gereğince ihale dokümanına yönelik hiçbir açıklama talebi ve ihale dokümana ilişkin şikâyet başvurusu olmamıştır. Bundan da anlaşılacağı üzere istekli ve istekli olabilecekler ihale dokümanını okuyup anlamışlardır. Dolayısıyla rekabet ve eşitlik ilkelerinin zedelenmediği düşünülmektedir.

Bulguda, ihalenin konusu Sosyal Destek Kartı Alımı olsa da Teknik şartnamenin "Yüklenici, elektronik kartlardan belirtilen özelliklerde, 700 adet ücretsiz olarak sağlamakla yükümlüdür" hükmü ile anlaşılacağı üzere kartlar ücretsiz olarak temin edilmiş olup ihalede kart bazında birim fiyat teklifi alınması, ihalenin dokümanlarına konu edilişi ile sözleşmeye konu edilişi arasındaki uyumsuzluğun ortaya çıktığı ifade edilmiştir. Ancak; İhalemizin konusu teknik şartnamenin işin konusu ve kapsamı başlıklı kısmında da yer aldığı gibi ihtiyaç sahibi ailelere, Sosyal Destek Kartı (Elektronik Kart) ile yardım amacıyla gıda, temizlik ve kırtasiye malzemeleri almalarını sağlamaktır. Dolayısıyla sosyal destek kartı amaç değil araçtır. Esas amacımız ihtiyaç sahibi ailelerin gıda, temizlik ve kırtasiye malzemeleri ihtiyaçlarını karşılamaktır.

İhale üzerine kalan firmanın teklif zarfı incelendiğinde, yukarıda yer verilen dokümanlar arasında ve ihale konusu ile arasındaki uyumsuzluğun; teknik şartnamede aranan "...üzerine kalan firmanın ise Konya Merkez İlçelerde (Selçuklu 'da en az 4, Meram'da en az 2 ve Karatay'da en az 2 şube) olmak üzere, mağazalarının toplam sayısı en az 8 (sekiz) olması" şartını sağlayıp sağlamadığı bulguya konu olmuştur... Ancak; Bu mağazaların sayısını belirleyici belgeler İdari şartnamenin 7.maddesinde yer alan İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri kısmında yer almadığından ihale teklif zarfı kapsamında istenmemiştir. Yüklenici Teknik Şartnameye uygun olarak yukarıda bahsedilen sayılar adedince alışveriş yapılacak şubelerin adres bilgileri (EK 1) ve aralarında yapmış oldukları üye kuruluş sözleşmelerini (EK 2) ihale sözleşmesi imzalanmadan önce idaremize sunmuştur.

Ayrıca söz konusu bulgular önceden öngörülmüş olup, 2019 yılı için yapılan ihalede bulguya konu olan hususlar giderilerek yükleniciye ihale edilmiştir." denmiştir.

Sonuç olarak Teknik Şartname'de, sosyal destek kartının ücretsiz teminine ilişkin hüküm bulunmasına karşın ihale kapsamında kart için birim fiyat teklifi alınması her ne kadar amacın kart alımı değil ihtiyaç sahiplerine yardım olduğu belirtilmiş olsa da, bu durum ihalenin dokümanlarına konu edilişi ile sözleşmeye konu edilişi arasındaki uyumsuzluğa sebep olmuştur.

Ayrıca, *İdari Şartname'nin "İhale Konusu Alıma İlişkin Bilgiler"* başlıklı 2'nci maddesinde ihalenin adı Sosyal Destek Kartı Mal Alım İşİ olarak, *Sözleşme Tasarısı*'nda ise "*Sözleşmenin konusu işin/alımın tanımı*" başlığı altında "*Sözleşmenin konusu; İdarenin ihtiyacı olan ve aşağıda miktarı belirtilen ve teknik özellikleri teknik şartnamede düzenlenen Sosyal Destek Kartı Mal Alım İşİ, ihale dokümanı ile bu sözleşmede belirlenen şartlar dahilinde Yüklenici tarafından temini ve İdareye teslimi işidir.*" olarak düzenlenmiştir. Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere ihale edilen husus *Sosyal Destek Kart* alımıdır.

İdari Şartname ve Sözleşme Tasarısında ihale edilen hususun *Sosyal Destek Kart* alımı olarak belirlenmiş olmasına rağmen Teknik Şartname'de yer verilen "*Konya Merkez ilçelerde (Selçuklu' da en az 4, Meram'da en az 2 ve Karatay'da en az 2 şube) olmak üzere, mağazalarının toplam sayısı en az 8 (sekiz) olması*" şartı "*Kart Kullanımı ve Emniyeti*" başlıklı kısmında düzenlenen "*Yüklenici, elektronik kartlarla yapılabilecek harcama kalemlerine ait yeterli sayıda ve çeşitte ürünü mağazalarda bulundurmakla yükümlüdür.*" hükmü ve "*Yüklenici elektronik kart ile yapılan harcamalarda, satın alınan ürünlerin fiyatını normal satış bedeli (etiket fiyatı) üzerinden değerlendirecektir. Yüklenici etiket fiyatından daha fazla bir ücret talep edemez. Yüklenicinin şubeleri arasında fiyat farkı olmayacaktır. Böyle bir fark olması durumunda en düşük ücret değerlendirilecektir.*" hükmü birlikte değerlendirildiğinde, ihalenin konusunun elektronik kart alımından ziyade gıda, temizlik ve kırtasiye malzemeleri temin eden bir şirketten hizmet alımı olduğu anlaşılmaktadır. İdarenin cevabında değindiği mağazalara ilişkin hususun ihaleye katılabilmek için gerekli belge ve yeterlilik olmadığı iddiası bulguya konu edilen hususu karşılar nitelikte değildir.

İdarece bulguya konu edilen hususların dikkate alınarak 2019 yılı için düzenlenen ihalede düzeltmelere gidildiği belirtilmiştir.

Tüm bu sebeplerle, ihale dokümanlarının, ihaleye katılımcı olacak kişilerde kafa karışıklığına sebebiyet vermeyecek şekilde tutarlı ve sarıh düzenlenmesi gerektiğinden, söz konusu ihalenin; idari şartnamesi ve teknik şartnamesinde işin konusuna ilişkin çelişkili hükümlerin yer alması ve ihale konusunun ihale dokümanlarına konu edilişi ile sözleşmeye konu edilişi arasında ki uyumsuzluğun 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Temel İlkeler*" başlıklı 5'nci maddesinde yer alan eşitlik ve rekabet ilkesini zedelediği değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmadan Özel Hakka Sahip Olmayan Kişiden Doğrudan Temin Suretiyle Mal Alımı Yapılması

Gerçek tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olmamasına rağmen fiyat araştırması yapılmadan doğrudan temin suretiyle mal alımı yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Doğrudan temin*" başlıklı 22'nci maddesinin (b) bendinde, sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması durumunda ihtiyaçların ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile alınabileceği belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliğinin "*İhtiyacın özel bir hakka sahip gerçek veya tüzel tek kişiden temini*" başlıklı 22.3'üncü maddesinde, "*4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (b) bendi sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili bilimsel, teknik, fikri veya sanatsal v.b. nedenlerle özel bir hakka sahip olmasını ifade etmektedir. Bu nedenle, ihale konusu mal veya hizmet, bilimsel, teknik, fikri veya sanatsal v.b. nedenlerle ve münhasır hakların korunması nedeniyle sadece belirli bir mal tedarikçisi veya hizmet sunucusu tarafından sağlanabiliyorsa, ilan yapılmaksızın anılan madde hükmüne göre doğrudan temin yoluyla ihtiyaçların karşılanması mümkün bulunmaktadır. Örneğin idarelerin diğer usullerle temini mümkün olmayan bilimsel yayın, fikir ve sanat eseri, belirli bir akademik kişiden eğitim v.b. mal veya hizmetler bu bent kapsamında temin edilebilecektir. İdareler, 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (b) bendinin uygulamasında, (Tek Kaynaktan Temin Edilen İhtiyaçlara İlişkin Standart Formu-KİK022.0/M ve KİK021.0/H) kullanarak ihtiyacın neden sadece özel bir hakka sahip gerçek veya tüzel tek kişiden karşılanabileceğini detaylı olarak yazacak, fiyat araştırması yapacak, ihtiyaç konusu mal veya hizmetin niteliklerini tarif edecek ve bu hususlara ilişkin bütün belgeleri standart forma ekleyeceklerdir.*" denilmiştir.

Tebliğe göre 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (b) bendine göre yapılacak alımlarda gerçek tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması gerekir. Bu özel hak sadece belirli bir hizmet sunucusu tarafından sağlanabiliyorsa o zaman ilan yapılmadan madde hükmüne göre doğrudan temin yoluyla ihtiyaçların karşılanması mümkündür. Doğrudan teminin bu bendine göre yapılan alımlarda "Tek Kaynaktan Temin Edilen İhtiyaçlara İlişkin Standart Formuyla" ihtiyacın neden sadece özel bir hakka sahip gerçek tek kişiden karşılanabileceğinin detaylı olarak yazılması ve fiyat araştırılmasının yapılması gerekmektedir.

Selçuklu Belediyesi Kültür İşleri Müdürlüğü 516.103,43 TL, 300.925,93 TL, 119.106,41 TL, 107.071,60 TL, 79.200,00 TL ve Basın Yayın Müdürlüğü 205.000,00 TL, 118.811,88 TL'lik kitap alımlarını 4734 sayılı Kanunun 22'nci maddesinin b fıkrası kapsamında değerlendirerek doğrudan yayıncısından ihale yapmaksızın aldığı tespit edilmiştir. Yayınevleri kitabın yayımı konusunda özel bir hakka sahip olmakla birlikte söz konusu kitaplar yalnız ilgili yayınevleri tarafından satılmamakta birçok kitapçı bu kitapları yayınevinden tedarik ederek satabilmektedir.

4734 sayılı Kanununun “*Temel İlkeler*” başlıklı 5'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; “*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*” hükmüne, “*Yasak Fiil ve Davranışlar*” başlıklı 17'nci maddesinin (b) bendindeise “*İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.*” hükmüne yer verilmek suretiyle eşit muamele ve rekabetin temel ilke olduğu ve bu ilkeyi zedeleyecek fiil ve davranışların yasak olduğu vurgulanmıştır.

Tüm bu sebeplerle toplam 1.446.219,25 TL'lik kitabın ihalesiz ve piyasa fiyat araştırması yapılmadan mevzuata aykırı şekilde alındığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Doğrudan Temin” Başlıklı 11'nci maddesinin (b) bendinde, sadece gerçek ve tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması durumunda ihtiyaçların ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile alınabileceği belirtilmektedir.

Bulguda belirtilen Kültür İşleri Müdürlüğü'nün; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Doğrudan Temin” Başlıklı 11'nci maddesinin (b) bendi kapsamında yapılan yayım alımları, tek kaynaktan temin edilen ihtiyaçlara ilişkin standart formu – KİK022.0/M ve KİK 021,0/H formu kullanılarak yapılmış olup, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda ifade edilen ve tüm telif ve kullanım haklarına sahip tüzel kişilik olan eser sahibi yayıncılardan temin edilmiştir.

Kültür İşleri Müdürlüğü:

1) 516.103,43 TL; (... Yayınları) Tek kaynak olup eserlerin tüm telif ve kullanım haklarına sahip tüzel kişiliktir, temin edilen 15 adet farklı yayından 9 adedinin diğer kitapçılarda satışı yoktur.

2) 300.925,93 TL (... Yayıncılık) Tek kaynak olup eserin tüm telif ve kullanım haklarına sahip tüzel kişiliktir, diğer kitapçılarda satışı yoktur.

3) 119.106,41 TL (... Yayınları) Tek kaynak olup, eserin tüm telif ve kullanım haklarına sahip tüzel kişiliktir.

4) 107.071,60 TL (... Yayınları) Tek kaynak olup eserin tüm telif ve kullanım haklarına sahip tüzel kişiliktir.

5) 79.200,00 TL (... - ... - ...) Tek kaynak olup eserlerin tüm telif ve kullanım haklarına sahip tüzel kişiliktir, *diğer kitapçılarda satışı yoktur.*

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü:

6) 205.000,00 TL; (... MATBAACILIK) Temin edilen toplam 30.000 adet farklı 2 kitap, Tek kaynak olup eserlerin tüm telif ve kullanım haklarına sahip tüzel kişiliktir,

7) 118.811,88 TL (... NEŞRİYAT) Tek kaynak olup, talep edilen 10.000 adet Özel Resmi Osmani Orta Boy Kuran-ı Kerim kitabının tek seferde yayıncının kendisinden alınmış olup *diğer kitapçılarda satışı yoktur.*

Söz konusu alımlar, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22. Maddesinin (b) bendine uygun yapılmış olup, bulgu 14 te belirtilen yayınlardan birçoğunun *diğer kitapçılarda satışı yoktur.* Diğer kitapçılarda satışının yapıyor olması da bu eserlerin, yayımla ilgili özel bir hakka sahip olan tüzel kişiliğe sahip yayıncıdan temin edilmesine engel mevzuatta bir hüküm bulunmamaktadır.

Bulguda belirtildiği gibi, yayın alımları açık ihale yapılarak temin edilmek istendiği takdirde, eserlerin önemli bir bölümü (%60) tek yayınevine (... Yayınları) ait olduğu için ihaleyi bu firmanın alması kaçınılmaz olacak, kamu zararı oluşacak ve rekabet koşulları ortadan kalkacaktır. Nitekim 2015 yılında; aynı şekilde yayın alımları için açık ihale yapılmak istenmiş, yayınevleri ve kitapçılar rekabet koşullarının sağlanamayacağı düşüncesi ile yaklaşık maliyet vermedikleri için ihale yapılamamış ve 22/b maddesine göre işlem yapılmıştır." denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında özetle kitapları yayıncısından 4734 sayılı Kanunun 22/b hükmü çerçevesinde doğrudan alınabileceğini belirtmiştir. Yayıncı 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu çerçevesinde kitabın satışını yalnız kendi yapacağı şekilde sınırlandırma hakkına sahiptir. Bu sebeple kitapçılarda satışı olmayan ve yalnız ilgili yayın evinin satışını yaptığı kitapların alımı 4734 sayılı Kanun'un 22/b maddesi kapsamında değerlendirilebilir. Fakat hem yayın evi hem de diğer kitapçılarda satışı olan kitapların bu kapsamda alınamayacağı açıktır. Söz konusu kitap alımlarının ihale ile alınması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 10: Sosyal Denge Sözleşmesinde Belediye Meclisi'nce Belediye Başkanı'na Verilen Yetkinin Süresinin Belirtilmemesi

Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personele yapılan sosyal denge ödemelerine ilişkin yalnız 2014 yılında Meclis kararı alındığı tespit edilmiştir.

Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceğine, 11.04.2012 tarih ve 28261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6289 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 33'üncü maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen Ek 15'inci maddeyle izin verilmiş; yine aynı Kanun'un 22'nci maddesiyle de 4688 Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesi başlığıyla birlikte bu doğrultuda değiştirilmiştir.

Buna göre; 27.06.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 15'inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir.

Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4'üncü Dönem Toplu Sözleşme'nin Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme bölümünün "Sosyal denge tazminatı" başlıklı 1'nci maddesi:

"(1) Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine, 4688 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100'üdür. Sosyal denge tazminatının verilmesi yönünde yapılabilecek sözleşmelerde, tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarı, görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre farklı olarak belirlenebilir." şeklindedir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu kapsamında İdare ile Bem-Bir-Sen arasında 15.01.2018 tarihinden 2019 Yerel Seçimlerine kadar geçerli olmak üzere sosyal denge sözleşmesi imzalanmıştır.

Sözleşmenin “*Aylık Sosyal Denge Tazminatı*” başlıklı 8’inci maddesinde;

“*Çalışana 657 sayılı devlet memurları kanununa göre verilen ücrete ilaveten işverence her ay aşağıda belirtilen oranda ve tutarlarda aylık sosyal denge tazminatı ödemesi yapılır.*

Başkan Yardımcılarına, vekalet aylığı alamayan müdürler ve iç denetçilere ek gösterge dahil en yüksek devlet memuru aylığının %100

MüdürlereNet 600.-TL (Altyüz)

Diğer çalışanlar ile Memurlara.....Net 400.-TL (Dört yüz)

(b) ve (c) maddeleri üzerinden sosyal denge tazminatı alanlara 2018 Ocak ayı dahil olmak üzere sözleşmenin bitimine kadar gelecek memur maaş artışı ve enflasyon farkı yansıtılacaktır.” şeklindedir.

2014 yılında alınan 08.04.2014 gün ve 47 numaralı Meclis kararında, “*İlgili kanun gereğince Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası (Bem-Bir-Sen) Konya Şubesi ile Belediyemiz arasında Sosyal Denge Sözleşmesi imzalanabilmesi için Belediye Başkanına yetki verilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.*” denilerek yetki Belediye Başkanına verilmiştir. Bu tarihten sonra başka bir meclis kararı alınmamıştır.

Meclis şayet birden fazla yılı kapsayacak bir sözleşme için yetki vermeyi düşünüyor ise bunu kararında belirtmelidir. Meclisin hangi şartta ve ne kadar süre ile yetki verdiği belirsizdir.

Belediye Meclisi tarafından sosyal denge sözleşmesinin imzalanmasına yönelik Belediye Başkanına verdiği yetkinin süresinin belirtilmemesinin ve belirsiz süreli verilen yetki çerçevesinde bir daha Meclis Kararı alınmadan Belediye Başkanının her yıl sözleşme imzalamasının 4688 sayılı Kanun’a aykırılık oluşturduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personele sosyal denge ödemesi yapılmak üzere 4. dönem toplu iş sözleşmesi imzalanmış olup, bulgularınız doğrultusunda 5.dönem toplu iş sözleşmesi brüt (yüzde) olarak hazırlanmıştır.” denmiştir.

Sonuç olarak sosyal denge sözleşmesine ilişkin yapmış olduğumuz tespit hususunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmış olup, bulgu konusu tespitlerin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Yevmiye Sisteminin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Hükümlerine Aykırı Olması

Yevmiye defterinde bazı yevmiye numaralarının atlanarak boş yevmiye bırakıldığı ve bazı yevmiye numaralarının alt kodlara sahip olduğu tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “*Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları*” başlıklı 43'üncü maddesinde;

“(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.

...

(3) Bütçeden nakden veya mahsuben yapılan harcamalar “Ödeme Emri Belgesi” (Örnek-32), diğer işlemler ise “Muhasebe İşlem Fişi” (Örnek-33) ile muhasebeleştirilir.

(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır.

(5) Mali yılın başında bir önceki hesap döneminden devreden hesaplar için açılış bilançosu düzenlenir. Açılış bilançosuna dayanılarak, açılış yevmiyesinin kayıtlarını sağlamak üzere bilançodaki tutarlar düzenlenecek (1) yevmiye numaralı “muhasebe işlem fişiyle” ilgili hesaplara borç ve alacak kaydedilir. Açılış kaydına ilişkin muhasebe işlem fişine, açılış bilançosunun bir nüshası eklenir. Açılış kaydına esas tutarlar, ilgili hesap için açılacak büyük defter ve yardımcı defterlere aktarıldıktan sonra işlemlerin kaydına başlanır.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, Ödeme Emri Belgesi'ne veya Muhasebe İşlem Fişi'ne bağlanan her bir işlem için tek bir yevmiye numarası verilmesi gerekmektedir. Ancak; yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde 10 adet yevmiye numarasının atlanarak boş bırakıldığı görülmüştür. Ayrıca 44 yevmiye numarasının alt koda veya alt kodlara sahip olduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen öneriler doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denmiştir.

Sonuç olarak yevmiye sisteminin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yürütülmesi hususunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde öngörülen yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından düzenli olarak verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şeklinin T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

İş Kanununun 59'uncu maddesinde yer alan, iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceğine yönelik düzenlemenin, yıllık iznin kullanılıp kullanılmamasına ilişkin bir esneklik olarak değil, izin kullanılmadan iş akdinin feshedilmiş olması durumlarında, işçinin mağduriyetinin önlenmesi olarak algılanması gerekmektedir.

4857 sayılı Kanunun 56'ncı maddesindeki düzenlemeye göre işverenin işçilere sürekli bir şekilde yıllık izin vermesi zorunludur. Ayrıca, 5018 sayılı kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesine göre, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar bu kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır. Yıllık izinlerin kullandırılmaması nedeniyle kurumun yüksek miktarda yıllık izin ücreti ödemek zorunda kalacağı açıktır.

Yapılan incelemede; 1 işçinin 200 gün ve üzeri, 3 işçinin 150 gün ve üzeri, 11 işçinin 100 gün ve üzeri ve 8 işçinin de 80 gün ve üzeri izninin kullandırılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, İdarenin birikmiş yıllık izin haklarını işçilere kullandırılmamasının, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 56'ncı maddesi ile 5018 sayılı Kanun'un kaynakların etkili ekonomik ve verimli kullanılması ilkesine uygun olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "4857 sayılı İş Kanununun 53.maddesinde düzenlenen işçilere yıllık izin ile ilgili olarak bulgularınızda belirtilen kullanılmayan izinler

kullandırılmaya başlanmıştır. 2019 cari yılı ve bir önceki yıl izinleri kalmak kaydıyla tamamlanacaktır.” denmiştir.

Sonuç olarak işçilere yıllık izin kullandırılmaması hususunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmış olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Sözleşme Devrinde Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereği ihalesi yapılan kiralama işlemlerinde, ihale üzerine kalan kiracılarca ihalede aranan şartları taşımayan gerçek veya tüzel kişilere, kira sözleşmesinin devredildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nda şu hükümlere yer verilmiştir;

“İsteklilerde aranacak nitelikler ve istenecek belgeler:

Madde 16 – İdarece ihalelerin en elverişli koşullarla sonuçlandırılmasını sağlamak amacıyla, isteklilerde belirli mali ve teknik yeterlik ve nitelikler aranabilir. Bunları tespiti yarayan belgelerin neler olduğu, şartnamelerde gösterilir.

İstekliler şartnamelerde yazılı belgeleri eksiksiz vermek ve Türkiye’de tebligat için adres göstermek zorundadır

...

Sözleşmenin devri:

Madde 66 – Sözleşme, ita amirinin yazılı izni ile başkasına devredilebilir. Ancak, devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar aranır. İzinsiz devir yapılması halinde, sözleşme bozulur ve müteahhit veya müşteri hakkında 62 nci madde hükümleri uygulanır.

...

Müteahhit veya müşterinin sözleşmenin bozulmasına neden olması:

Madde 62 – Sözleşme yapıldıktan sonra 63 üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya müşterinin borcuna mahsup edilemez.

...”

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nda ise şu hükümlere yer verilmiştir;

“Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk

Madde 48: ... Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur.”

20.10.2005 tarih ve 25972 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan 300 sıra No’lu *Milli Emlak Genel Tebliği*’nde hukuki işlem olarak sözleşme devri şu şekilde yer almıştır;

" XIV. Sözleşme Devri

Kanunun 66 ncı maddesinde; sözleşmelerin, ita amirinin yazılı izni ile başkasına devredilebileceği ancak, devir alacaklarda ilk ihaledeki şartların aranacağı ve izinsiz devir yapılması halinde, sözleşmenin bozularak, Kanunun 62 nci maddesine göre işlem yapılacağı belirtilmiştir...

Buna göre:

...

2. Devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar aranır.

...

5. Devir taleplerinde aşağıdaki belgeler istenilecektir.

a) Kiracının devir talebini ve gerekçesini belirten dilekçesi,

b) Sözleşmeyi devralacak kişinin devralınacak kira sözleşmesinin şartlarını ve devre esas kira bedelini kabul ettiğine dair taahhütnamesi,

c) Sözleşmeyi devralanın gerçek kişi olması durumunda, ikametgah ilmuhaberi ve nüfus cüzdanı örneği, tüzel kişi olması halinde ise ticaret sicil gazetesi, talepte bulunanın tüzel kişiliği temsile yetkili olduğuna dair belge ve imza sirküleri.

6. Kira sözleşmelerinin devrinin uygun görüldüğünün ilgisine tebliğinden itibaren, belirtilen esaslara göre düzenlenecek yeni sözleşme 15 gün içinde notere tescil ettirilerek idareye teslim edilir.

Devir sözleşmeleri, devredilen kira sözleşmesinin tabi olduğu şekil şartlarına uygun olarak düzenlenecektir. Düzenlenecek sözleşmelerin bir örneği Bakanlığa gönderilecektir.

Devralınan kira sözleşmesi, devredilen kira sözleşmesinin devamı niteliğinde olup kira süresi, kira artışlarının uygulanacağı tarih, yükümlülükler ve içerdiği özel şartlar açısından devredilen kira sözleşmesinin hükümlerine tabidir.

...”

İdarenin 2886 sayılı Kanun çerçevesinde yaptığı kiraya verme ihaleleri incelendiğinde, kira sözleşmesinin devrinde 2886/66 hükmü olan “*devir alacaklarda ilk ihaledeki şartların*

aranacağı” şartının göz ardı edilerek hukuka aykırı işlem tesis edildiği tespit edilmiştir. Bu durum 5018 sayılı Kanun’un yukarıda yer verilen “*Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dâhilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır...*” belirleyici usul şartına da aykırılık oluşturmaktadır.

Ayrıca yukarıda yer verilen hükümlere aykırı olarak yapılan sözleşme devirleri; şartnamede aranan şartları taşımadığı için ihaleye giremeyen gerçek veya tüzel kişilerin, ihale üzerine kalan kiracıdan sözleşmenin devralınması suretiyle kiracı konumuna gelmelerine sebep olmaktadır.

İdare tarafından şartnamelerde aranılan isteklilere ilişkin şartlar, idarenin taşınmazında kiracı olacak kişinin taşınması gereken hukuki ve mali niteliklere ilişkindir. Bu şartlar ile 5018 sayılı Kanun’da yer verilen malların kiralanmasında verimlilik ve tutumluluk ilkesinin yerine getirildiği dikkate alındığında, İdarenin ihalede aradığı şartları taşımayan kişilerin sözleşmenin devri suretiyle kiracı vasfını kazanması, malların kiralanmasında verimlilik ve tutumluluk ilkesine aykırı tasarruflara sebebiyet verecektir. Ayrıca şartnamedeki şartların sağlayacağı hukuki ve mali teminatı ortadan kaldıracak olup, taraflar arasında doğacak nispi hukuki ilişkide de problemlere sebebiyet olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; aynen; “Bulguda belirtilen öneriler için gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denmiştir.

Sonuç olarak sözleşme devri işlemlerine ilişkin yasal düzenlemelere aykırılık teşkil eden hususların bulunduğuna ilişkin idare ile mutabık kalınmış olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR**

SELÇUKLU BELEDİYE BAŞKANLIĞI 2018 YILI BİLANÇOSU					
AKTİF			PASİF		
1	Dönen Varlıklar	183.151.191,33	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	58.609.545,68
10	Hazır Değerler	5.156.134,06	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	13.311.642,86
102	Banka Hesabı	2.554.864,69	300	Banka Kredileri Hesabı	13.311.642,86
109	Banka Kredi Kartlarında Alacaklar Hesabı	2.601.269,37	32	Faaliyet Borçları	30.403.519,25
12	Faaliyet Alacakları	75.219.643,12	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	30.403.519,25
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	31.584.095,54	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	9.996.317,80
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	38.480.833,98	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	6.403.160,42
122	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı	3.361.044,45	333	Emanetler Hesabı	3.593.157,38
126	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.286.378,47	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	1.586.736,03
127	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	507.290,68	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	943.501,56
13	Kurum Alacakları	375.246,81	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	186.236,06
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı	375.246,81	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	456.998,41
14	Diğer Alacaklar	0,00	37	Borç ve Gider Karşılıkları	750.000,00
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	0,00	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	750.000,00
15	Stoklar	5.219.926,73	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	2.561.329,74
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	5.219.926,73	381	Gider Tahakkukları Hesabı	2.561.329,74
16	Ön Ödemeler	722.385,12	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	0,00
160	İş Avans ve Kredileri Hesabı	0,00	397	Sayım Fazlaları Hesabı	0,00
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	722.385,12	4	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	21.984.468,09
19	Diğer Dönen Varlıklar	96.457.855,49	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	10.967.127,08
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	96.457.855,49	400	Banka Kredileri Hesabı	10.967.127,08
2	Duran Varlıklar	1.686.778.747,58	47	Borç ve Gider Karşılıkları	9.650.000,00
22	Faaliyet Alacakları	35.543.620,54	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	9.650.000,00
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	2.963.862,05	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	1.367.341,01
222	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı	7.133.748,10	481	Gider Tahakkukları Hesabı	1.367.341,01
227	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	25.446.010,39	5	Öz Kaynaklar	1.789.335.925,14
24	Mali Duran Varlıklar	42.692.090,72	50	Net Değer	557.259.960,41
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	30.172.438,00	500	Net Değer Hesabı	557.259.960,41
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	12.519.652,72	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	1.031.206.689,23
25	Maddi Duran Varlıklar	1.608.543.036,32	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	1.031.206.689,23
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	891.298.536,55	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	200.869.275,50
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	414.952.762,12	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	200.869.275,50
252	Binalar Hesabı	282.486.294,51			

253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	13.224.930,98			
254	Taşıtlar Hesabı	42.216.760,12			
255	Demirbaşlar Hesabı	14.705.064,85			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	154.221.997,71			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	103.880.684,90			
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00			
260	Haklar Hesabı	9.805.923,72			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	9.805.923,72			
Aktif Toplam		1.869.929.938,91	Pasif Toplam		1.869.929.938,91
9	Nazım Hesaplar	159.455.474,65	9	Nazım Hesaplar	159.455.474,65
91	Nakit Dışı Teminat Ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları	40.093.965,68	91	Nakit Dışı Teminat Ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları	40.093.965,68
910	Alınan Teminat Mektupları Hesabı	37.793.965,68	911	Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	37.793.965,68
914	Verilen Teminat Mektupları Hesabı	2.300.000,00	915	Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabı	2.300.000,00
92	Taahhüt Hesapları	77.645.647,97	92	Taahhüt Hesapları	77.645.647,97
920	Gider Taahhütleri Hesabı	77.645.647,97	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	77.645.647,97
99	Diğer Nazım Hesaplar	41.715.861,00	99	Diğer Nazım Hesaplar	41.715.861,00
990	Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri	41.715.861,00	999	Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	41.715.861,00
Aktif Dipnot Toplam		159.455.474,65	Pasif Dipnot Toplam		159.455.474,65
Aktif Genel Toplam		2.029.385.413,56	Pasif Genel Toplam		2.029.385.413,56

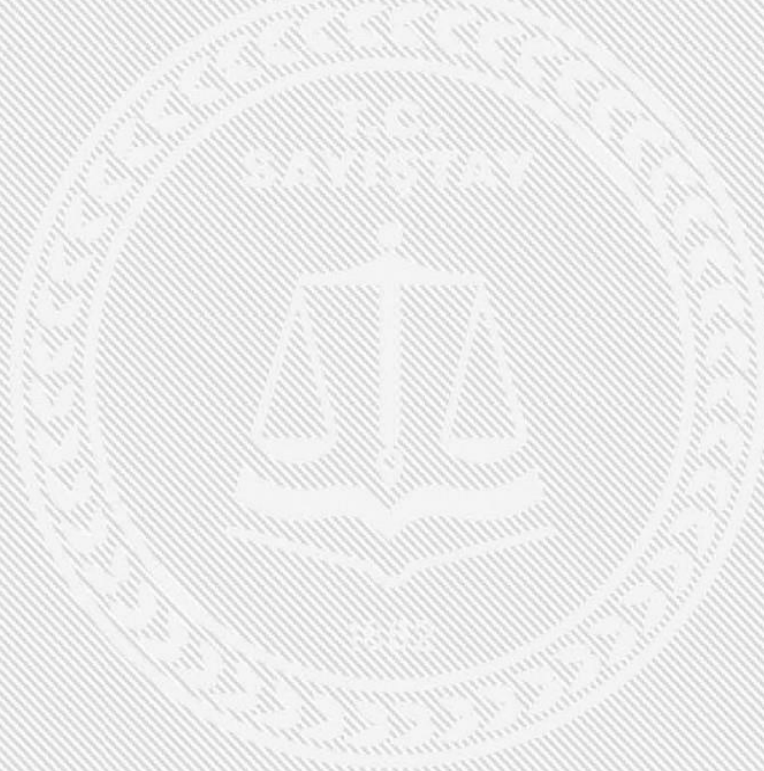
SELÇUKLU BELEDİYE BAŞKANLIĞI 2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Gider Türü	2018	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Gelir türü	2018
630	01	Personel Giderleri	32.593.403,99	600	01	Vergi Gelirleri	139.829.498,28
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.029.252,52	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.432.235,85
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	144.504.142,17	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	4.319.750,36
630	04	Faiz Giderleri	4.596.011,79	600	05	Diğer Gelirler	178.514.690,38
630	05	Cari Transferler	12.840.368,44	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	169.311.150,06
630	07	Sermaye Transferleri	1.544.093,80				
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	359.256,71				
630	13	Amortisman Giderleri	36.125.678,26				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	48.770.172,12				
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	18.175.669,63				
Giderler Toplam			304.538.049,43	Gelirler Toplam			505.407.324,93
				Faaliyet sonucu			200.869.275,50

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenlerine Kaydedilmesi Gereken Mal Ve Malzemelerin 150-İlk Madde ve Malzeme ve 255-Demirbaşlar Hesabına Kaydedilmesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	

KONYA SELÇUKLU BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU



İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	51
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	51
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	52
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	52
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	52
6. DENETİM BULGULARI.....	53

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Stratejik Planlama Kılavuzuna Uygun Belirlenmeyen Hedefler	55
Tablo 2: Çıktı-Sonuç Odaklı Olmayan Performans Hedefleri ile Göstergeler	56

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. "Kaynak Tablosunun" Stratejik Planda Yer Almaması
2. Stratejik Planda Performans Göstergelerinin Yıllara İlişkin Hedeflerine Yer Verilmemesi
3. Bazı Performans Hedeflerini Ölçmek Üzere Belirlenen Göstergelerin Çıktı veya Sonuç Odaklı Olmaması
4. Bazı Stratejik Hedef ve Göstergelerin Stratejik Planlama Kılavuzuna Uygun Belirlenmemesi
5. Faaliyet Maliyetleri Tablosunun Performans Programı Hazırlama Rehberi'ne Uygun Olarak Hazırlanmaması
6. Kurum Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesine Yönelik Veri Kayıt Sisteminin Kısmen Kurulmuş Olması

1. ÖZET

Bu rapor, Selçuklu Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Selçuklu Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,

2018 yılı Performans Programı,

2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve

Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Selçuklu Belediyesi'nin Stratejik Planı, Performans Programı ve Faaliyet Raporu mevcut olup zamanında hazırlanmıştır. Performans Programı ilgili mevzuatta yer alan kapsam ve içeriğe ilişkin tüm başlıkları kapsarken Stratejik Plan ilgili mevzuatta yer alan kapsam ve içeriğe ilişkin 'Kaynak Tablosu' hariç tüm başlıkları kapsamaktadır. Bu nedenle Stratejik Plan için raporlama gereklilikleri kısmen yerine getirilmiştir. Bunun yanında raporun "Denetim Bulgu ve Değerlendirmeleri" bölümünde gösterildiği üzere, "performans bilgisinin içeriği" bakımından kriterlerin kısmen karşılanmış, seçilen hedef ve göstergeler için gerçekleşmeyi ölçen ve buna ilişkin performans bilgisi üreten "veri kayıt sistemi" kısmen kurulmuştur. Veri kayıt sisteminin tam anlamıyla kurulmamış olması kamu idaresinin hedeflere yönelik başarıyı yanlış raporlaması riskini doğurmaktadır.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve

işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Konya Selçuklu Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Selçuklu Belediye'sini yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda; Kurumun, 2015-2019 yılı Stratejik Planının, Performans Programının ve Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlara ve sunum kriterine uyularak hazırlandığı görülmüştür.

Bunun yanında, Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik aranan şartlardan ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş; İdare Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik şartlardan tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen hususlar dışında bu şartları kısmen sağladığı kanaatine varılmıştır.

Kurumun Stratejik Planı üzerinde yapılan incelemede, Planın ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerini sağladığı, bazı hedeflerin ilgililik kriterini sağlamadığı; Performans Programı üzerinde yapılan incelemede de, Programın iyi tanımlanma kriterini sağladığı, ilgililik kriterini ise tam olarak sağlamadığı görülmüştür.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde Kurum, Stratejik Planı, Performans Programını ve Faaliyet Raporunu mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlamalıdır. Belirlenen göstergelerin ölçülebilir olması, hedeflerin amaçlar ile bağlantısının iyi kurulması ve ilgili olduğu amaçları gerçekleştirmeye yönelik belirlenmesi gerekmektedir. Performans Programında gerçekleştirilmesi planlanan performans göstergelerinin çıktı ve sonuç odaklı olması, Kurumun performans yönetim sistemini geliştirerek ileri bir seviyeye taşıyabilmesi için veri kayıt sisteminin, hedef ve faaliyetler için belirlenen performans göstergelerinin tümünü kapsayacak şekilde düzenlenmesi ve uygulanması uygun olacaktır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: "Kaynak Tablosunun" Stratejik Planda Yer Almaması

Kurum stratejik plan döneminde katlanacağı toplam maliyetleri elde edeceği kaynaklarla karşılaştırmak durumundadır. Maliyet Tablosunda öngörülen maliyetler ile tahmin edilen kaynakların örtüşmesi gereklidir. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için yıllar itibarıyla hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği tahmin edilmelidir. Bu amaçla, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nda yer alan Tablo 5'te gösterilen Kaynak Tablosu hazırlanmalıdır.

Bu yükümlülük Kalkınma Bakanlığı tarafından 28 Temmuz 2011 tarih ve 28008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'in Stratejik Plan Hazırlama Sürecinde Uyulması Gereken Genel Hususları düzenleyen 4 numaralı başlığında da belirtilmektedir.

Ancak, Kurum tarafından amaç ve hedefler seviyesinde maliyetlendirme yapılarak Maliyet Tablosu hazırlanmış olmakla birlikte, Kaynak Tablosuna Stratejik Planda yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi yapmış olduğu savunmasında; bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyetin gösterileceğini belirttiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Stratejik Planda Performans Göstergelerinin Yıllara İlişkin Hedeflerine Yer Verilmemesi

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nun “F-Performans Göstergeleri” kısmında, hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesinin gerektiği ifade edilmiştir. İdarenin 20152019 dönemine ait stratejik planında; tüm stratejik hedeflere ilişkin performans göstergesi belirlenmekle birlikte, bu göstergelerin değerlendirileceği yıllara ilişkin hedef değerlerine yer verilmemiştir

Kalkınma Bakanlığı tarafından 28 Temmuz 2011 tarih ve 28008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'in “Stratejik Plan Hazırlama Sürecinde Uyulması Gereken Genel Hususlar” başlıklı 4'üncü bölümünde; “Hedeflere yönelik performans göstergelerinin, bu göstergeler cinsinden mevcut durumun ve stratejik plan döneminde ulaşılması arzulanan seviyenin belirtilmesi” dikkat edilmesi gereken bir husus olarak ifade edilmektedir.

Buna göre, tahmini de olsa söz konusu performans göstergelerinin yıllar itibariyle hedef değerine ya da değerlerine Stratejik Planda yer verilmesi, ilgili dokümanın daha etkin işlemesine katkı sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi yapmış olduğu savunmasında; bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyetin gösterileceğini belirttiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Bazı Stratejik Hedef ve Göstergelerin Stratejik Planlama Kılavuzuna Uygun Belirlenmemesi

Hedefler, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesi olan hedeflerin miktar, maliyet, kaliteve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir. Hedeflerin zaman çerçevesi belli olmalıdır. Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre, performans göstergeleri de girdi, çıktı, verimlilik, sonuç ve kalitegöstergeleri olarak sınıflandırılır.

Ancak, Selçuklu Belediyesinin 2015-2019 dönemine ait stratejik planı incelendiğinde; yasal düzenlemelerle getirilen ve gerçekleştirilmesi zorunlu olan bir kısım görev ve sorumlulukların Kurum tarafından hedef ve gösterge olarak belirlendiği görülmüştür. Kamu mali sisteminin felsefesini oluşturan veya stratejik plan dönemi ile sınırlı tutulamayacak hedeflerin yerine stratejik amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik zaman çerçevesi belirli hedef ve göstergelerin belirlenmesinin ilgili dokümanın daha etkin işlemesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Aşağıdaki tablolarda, Kurumun kanunen yapmasının zorunlu olduğu işlemlerin hedef ve performans göstergesi olarak belirlenmesine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Tablo 1: Stratejik Planlama Kılavuzuna Uygun Belirlenmeyen Hedefler

1. Stratejik Amaç:	Belediyemizin Güçlü ve Sürdürülebilir Mali Yapıya Kavuşmasını Sağlamak	Hesap verilebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak ile kaynakların etkili ekonomik ve verimli kullanımını sağlamak, Kuruma 5018 sayılı Kanunla verilen ve stratejik plan dönemi ile sınırlı tutulamayacak görevlerdir.
1.2. Stratejik Hedef:	Kaynakları etkin ve verimli kullanılması	
1.3. Stratejik Hedef:	Kurumsal gelişimin sürekliliğini sağlayarak hizmetlerin etkinlik ve verimliliğini artırmak	
2. Stratejik Amaç:	Etkin Temizlik Faaliyetleri İle Toplum Sağlığını Korumak	İmar, ulaşım, çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık toplanması, 5393 sayılı Kanunla

2.2. Stratejik Hedef:	Belediyemize yeni bağlanan 23 mahallede atık yönetimi uygulamalarına uyumunun artırılarak kent içinde görsel, çevresel kirliliğin azaltılması	verilen ve stratejik plan dönemi ile sınırlı tutulamayacak görevlerdir.
4. Stratejik Amaç:	Gelişmiş Kent Kimliği Ve Çağdaş Görüntüye Sahip, Yaşanabilir Bir İlçe Olmak	
4.1. Stratejik Hedef:	Belediye sınırları içinde kalan planlı aralarda imar uygulaması yapılması	
4.1. Stratejik Hedef:	İlçe ulaşımında yolların düzenlenmesi ve sağlıklılaştırılması	

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi yapmış olduğu savunmasında; bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyetin gösterileceğini belirttiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 4: Bazı Performans Hedeflerini Ölçmek Üzere Belirlenen Göstergelerin Çıktı veya Sonuç Odaklı Olmaması

Performans hedefleri, kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedeflerdir. Performans programında yer alan 25 adet performans hedefi ile 45 adet performans göstergesinin çıktı veya sonuç odaklılık değerlendirilmesinde; aşağıdaki tabloda yer alan 3 adet performans hedefinin girdi veya faaliyet odaklı olduğu görülmüş olup, bu performans hedefleri ile bunların altında yer alan 15 adet göstergenin çıktı veya sonuç odaklı olmaması nedeniyle ilgililik kriterine göre değerlendirilmesi yapılmamıştır.

Tablo 2: Çıktı-Sonuç Odaklı Olmayan Performans Hedefleri ile Göstergeler

Amaç (SA 8):	Belediyemizin Güçlü ve Sürdürülebilir Mali Yapıya Kavuşmasını Sağlamak	
Performans Hedefi 8.2	Kaynakları etkin ve verimli kullanılması	İlgili hedef, stratejik amaca hizmet eden sonuç veya çıktı odaklı bir hedef olmayıp faaliyet odaklı olduğundan, ilgililik kriterine göre değerlendirilmesi yapılmamıştır.
Gösterge 8.2.1	Bütçe çalışmaları ihtiyaçlar doğrultusunda titizlikle	

	yapılarak, gerçekleşme oranı yüksek bir bütçe oluşturulması	
Gösterge 8.2.2	Tüketim mallarını tasarruflu şekilde kullanımının sağlanması için gerekli önlemlerin alınması	
Gösterge 8.2.3	Harcama yetkililerinin, stratejik planda belirtilen amaç ve hedefler doğrultusunda harcama yapılmasının sağlanması	
Amaç (SA 9):	Etkin, Verimli ve Katılımcı Hizmet Üretmek	
Performans Hedefi 9.1.	Kurumsal gelişimin sürekliliğini sağlayarak hizmetlerin etkinlik ve verimliliğini artırmak	İlgili hedef, stratejik amaca hizmet eden sonuç veya çıktı odaklı bir hedef olmayıp faaliyet odaklı olduğundan, ilgililik kriterine göre değerlendirilmesi yapılmamıştır.
Gösterge 9.1.1	Çalışanların iş motivasyonunun ve verimliliğinin artırılması	
Gösterge 9.1.2	Fiziki ve teknolojik altyapının geliştirilmesi	
Gösterge 9.1.3	Dış paydaşlarla iletişimin ve işbirliğinin artırılması	
Gösterge 9.1.4	Teknolojik gelişmeler takip edilerek hizmetlerin vatandaşa en yakın noktada ve pratik bir şekilde sunulması	
Gösterge 9.1.5	Kurumun tanıtımının sağlanması ve imajının güçlendirilmesi	
Gösterge 9.1.6	Belediye hizmetlerinin etkinliğini ve verimliliğinin artırılması	
Gösterge 9.1.7	Kurum içi iletişimin ve koordinasyonun güçlendirilmesi	
Amaç (SA 13):	Etkin Temizlik Faaliyetleri ile Toplum Sağlığını Korumak	
Performans Hedefi 13.2.	Belediyemize yeni bağlanan 23 mahallede atık yönetimi uygulamalarına uyumunun artırılarak kent içinde görsel, çevresel kirliliğin azaltılması	İlgili hedef, stratejik amaca hizmet eden sonuç veya çıktı odaklı bir hedef olmayıp faaliyet odaklı olduğundan, ilgililik kriterine göre değerlendirilmesi yapılmamıştır.
Gösterge 13.2.1	Çöplerin günlük alınması	
Gösterge 13.2.2	Program dahilinde haftada bir kez çevrenin süpürge araçları ile temizlenmesi	
Gösterge 13.2.3	Kanalizasyon olmayan yerlerde ücretsiz fosseptik çekimi	
Gösterge 13.2.4	Mahallelerde her hafta ilaçlama ve dezenfekte yapılması	
Gösterge 13.2.5	Tatlı suyu olmayan mahallelere tatlı su aracı ile su dağıtımı	

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi yapmış olduğu savunmasında; bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyetin gösterileceğini belirttiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Faaliyet Maliyetleri Tablosunun Performans Programı Hazırlama Rehberi'ne Uygun Olarak Hazırlanmaması

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde yer alan ‘Faaliyet Maliyetleri

Tablosunun' İdare tarafından hazırlandığı; fakat Rehber'de 2 numaralı Tablo olarak düzenlendiği şekliyle içermesi gereken “ekonomik kod ile toplam bütçe ve bütçe dışı kaynak ihtiyacı” bilgilerine tabloda yer verilmediği görülmüştür.

Performans programı hazırlık çalışmalarında üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından belirlenen herbir faaliyet için sorumlu birimler tarafından ayrı ayrı doldurulması veya aynı faaliyetten sorumlu birden fazla harcama birimi olması halinde ayrı ayrı doldurulup mali hizmetler birimlerince konsolide edilerek tek bir tablo haline getirilmesi gereken Faaliyet Maliyetleri Tablosu, ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususları içermelidir.

Buna göre, Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde belirtilen tüm bilgileri içerecek şekilde Faaliyet Maliyetleri Tablosunun hazırlanmasına özen gösterilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi yapmış olduğu savunmasında; bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyetin gösterileceğini belirttiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

BULGU 6: Kurum Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesine Yönelik Veri Kayıt Sisteminin Kısmen Kurulmuş Olması

İdarenin performans bilgisini üreten ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik yeterli bir veri kayıt ve kontrol sisteminin olmadığı ve İdarede mevcut performans bilgi sisteminin ihtiyacı tam karşılayamadığı görülmüştür.

Veri kayıt sistemi, bir performans hedefi veya göstergesine yönelik tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği ve üretildiği sürecin tamamıdır. Herhangi bir performans hedefi veya göstergesine ilişkin gerçekleşmenin ölçülmesi ve raporlanabilmesi için bu

ölçümün nasıl yapılacağına belirlenmiş olması gerekmektedir. İdarenin, faaliyet sonuçları hakkında raporlama yaparken stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesini, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesini ve belirli periyodlarla raporlanmasını sağlayan önceden tanımlanmış bir izleme ve değerlendirme sistemi kurmaları ve idare faaliyet raporunda gerçekleşmeye ilişkin sunulan sonuçların önceden belirlenmiş bir yöntem sonucu üretilmesi gerekmektedir. Ayrıca, sağlıklı bir performans ölçümü yapılabilmesi için idare tarafından ilgili birimlerden yapılan veri talebi sırasında hangi kriterlere göre ne tür bilgilerin istendiğinin net bir şekilde ortaya konulması ve idare faaliyet raporuna esas verilerin bilgi işlem sistemlerinden hangi usul ve esaslara göre talep edileceği ve bunların hangi yöntem, kriter vb. üzerinden sistemden çekilerek analiz edileceği konularında da yazılı usul ve esasların bulunması gerekmektedir.

Veri kayıt ve kontrol sistemine ilişkin olarak yapılan inceleme ve görüşmelerde; stratejik plan ve performans programı için bağımsız yazılım şeklinde bir bilişim programının olmadığı, İdare tarafından stratejik plan ve performans programında yer alan amaç, hedef ve göstergeler ile idare faaliyet raporunda yer alan faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin olarak veri taleplerinin Mali Hizmetler Müdürlüğü ilgili mali yıl kapsamında stratejik planda amaç ve hedefi olan birimlerden yazışmalar yoluyla yapıldığı görülmüştür. Ayrıca verilerin hangi kriterler üzerinden alınıp analiz edileceği ile ilgili önceden belirlenmiş usul ve esasların da bulunmadığı tespit edilmiştir. Veriler resmi kayıtlardan elde edilmekle birlikte kalite kontrol sürecinden geçmeden birimlerin beyanları esas alınarak derlenmektedir.

Kısaca, ilgili hedef ve/veya göstergelere yönelik gerçekleştirmeleri ölçecek şekilde önceden belirlenmiş bir yöntem üzerine kurulu bir sistem mevcut değildir. İdare Faaliyet Raporunda gerçekleşmeye ilişkin sunulan sonuçlar, önceden belirlenmiş bir yöntem sonucu üretilmemektedir.

Sonuç olarak, ilgili hedef ve/veya göstergelere yönelik gerçekleştirmeleri ölçecek şekilde bir sistem belirlenmemesi yani İdare genelinde yeterli ve sağlıklı işleyen bir veri kayıt ve kontrol sisteminin mevcut olmaması, Veri kayıt sisteminin mevcut olmaması ve performans ve gerçekleştirmelere ilişkin verilerin ilgili birimlerin, kalite-kontrol sürecinden geçmeden beyanlar doğrultusunda elde edilmesi, üretilen verilerin güvenilirliğine yönelik risklerin artmasına neden olmaktadır. Ayrıca, İdare genelinde sağlıklı işleyen yeterli ve sistematik bir veri kayıt sisteminin mevcut olmaması faaliyet raporunda yer alan performans bilgisinin veri kayıt sistemlerinden elde edilen son verilerle uyumunun sağlanmasını ifade eden

"doğrulanabilirlik" kriterine de aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi yapmış olduğu savunmasında; bulguda belirtilen öneriler dikkate alınarak gerekli hassasiyetin gösterileceğini belirttiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>